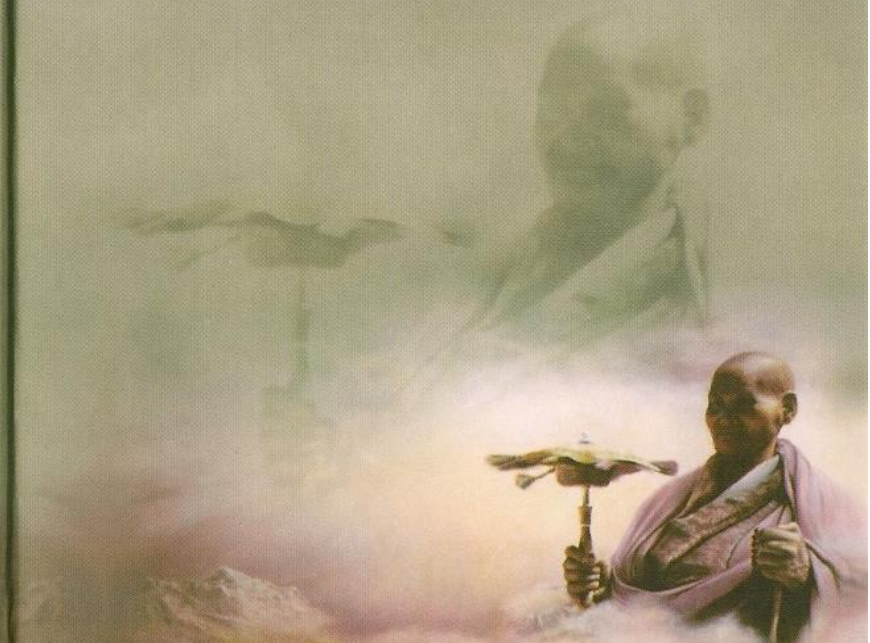

LAO-CE TAO TE KING

RHASODA MAY FELDOLGOZÁSÁBAN

Lao-ce: Tao-Te-King c. művét fordította, versekké feldolgozta és magyarázatokkal látta el:

Rhasoda May

Az illusztrációként szolgáló festményeket készítette:

André Kurta

Elérhetőség: 06-30-434-8844

E-mail: andrekurta@freemail.hu

Kiadó: PI-MEZON BT, 2004

Kiadásért felelős: UKTE, **Rhasoda Varga Margit**

Elérhetőség: Tel: 06-30-230-9895

E-mail: rhmaya@gmail.com

Borítóterv:

Oliver Stúdió

André Kurta: Jelenlét c. festményének felhasználásával

Szerkesztette és a nyomdai előkészítést végezte:

Oliver Stúdió

ISBN: 983 212 819 2

Kiadó: ASOCIAȚIA „UKT-JOGAEGYESULET”

Székelyudvarhely, Románia

Ez a kiadvány a 2004-es kötet javított változata.

Székelyudvarhely, Románia, 2023

Lao-ce

Tao Te King

Fordította, versekké feldolgozta
és magyarázatokkal látta el

Rhasoda May

Az illusztrációként szolgáló festményeket készítette

André Kurta

Ezzel a kiadvánnyal szeretném köszönetemet
kifejezni mesteremnek Rhasoda Maynak, hogy
utamat figyelemmel kísérte, tanácsaival támogatott
és sohasem hagyott cserben.

Hálás tanítványa:

Varga Margit

Szeretnék köszönetet mondani Kurta Andrénak, aki
festményeinek reprodukcióit rendelkezésemre
bocsátotta és ezzel messzemenően hozzájárult
ahhoz, hogy ez a kötet a tartalomhoz méltó
formában jelenhessen meg.

Köszönöm barátaimnak, és minden résztvevőnek,
hogy a kiadási és szerkesztési munkákban a
segítségemre voltak.

Varga Margit

**Köszönöm mind a fizikai, mind a szellemi
világ mestereinek, és valamennyi
lényének, valamint a Legfelsőbb
Létezőnek, hogy szolgálhattam.**

*

***„A drágakő csillogása káprázat,
egyszerű kőnek lenni szolgálat.”***
(Tao Te King)

Rhasoda May

***„Aki kiváló, a taoról hallván,
teljes odaadással belső megvalósításra
törekszik.***

***Aki átlagos, a taoról hallván,
küzdelmeibe merülve, külső tettekkel igyekszik.***

***A semmirekellő, a taoról hallván,
jót nevet, majd saját ostobaságával cselekszik...***

***Ha nem így tenne,
a tao nem a Világosság útja lenne.”***

(Tao Te King)

Előszó az internetes változathoz

Amikor 2004-ben ezt a kötetet megjelentettem, a Rhasoda May írói nevet használtam. A Rhasoda May név a lélekből bukkant fel a tudatomban. Míg a Tao Te Kingen dolgoztam, végig úgy éreztem, hogy valójában *ő* írja ezeket a verseket, és a hozzáfűzött magyarázatot. Közben azonban tudatában voltam annak is, hogy én *ő* vagyok, egy magasabb tudatossággal jellemezhető állapotban, *ő* mintha a belső mesterem lenne. Ekkor még nem voltam képes folyamatosan felvállalni a vele való egységet.

A belső mesteremmel való egység irányába tett erőfeszítéseim olyan megtapasztalásokkal jártak, hogy nem tudhattam, képes leszek-e túlélni azokat a megmérettetéseket, amelyek spirituális utamon várnak rám. Az azóta eltelt idő bebizonyította, hogy hittel és odaadással megszerezhető az a tudás, amely az akadályokon való átkeléshez szükséges.

Amikor megszületett Rhasoda May és Varga Margit közötti egység, egy olyan integrált személyiség alakult ki, amelynek most már a Rhasoda Varga Margit nevet adtam. Ez az állapot azóta folyamatos, és csak egy lépcsőfok volt az úton.

Minden olvasómnak figyelmébe ajánlom ezt a könyvet, amely egy több ezeréves bölcsesség máig aktuális megállapításait tartalmazza.

Budapest, 2018.

Rhasoda Varga Margit

Előszó

Tisztelt olvasó!

Mindenekelőtt bocsánatot kérek mindazoktól, akik e könyvecskét kezükbe veszik, hogy nem tárom fel Önök előtt kilétemet. Valódi nevemen jelentek már meg munkáim, mégis bizonyos okok arra késztettek, hogy ezt az alkotást írói néven tegyem közzé. Természetesen egy szűk baráti és tanítványi kör számára mindig is tudott lesz, hogy ki áll a Rhasoda May név mögött, de őket ezúton arra kérem, hogy csak halálom után, és ha szükségesnek látják, tegyék közzé nevemet.

Amikor a Tao Te Kinget feldolgoztam, és magyarázatokkal láttam el a jelen kor embere számára, a kötelességemet teljesítettem, nem vágyom semmilyen elismerésre. Szeretném az egyszerű, hétköznapi ember életét élni, mint eddig.

Kérdésként vetődhet fel az olvasóban, hogy miért volt egyáltalán szükség egy újabb Tao te King magyarázatra? Nos, aki költő, legyen bármilyen tehetséges, az a saját érzelmei tükrén keresztül tekint rá erre a több ezeréves bölcsességre, aki filozófus, legyen bármilyen képzett, az pedig saját szellemi csapdájába esve, nem tud szabadulni önnön mentális korlátjaitól. Én sem költő, sem filozófus nem vagyok! Sem érzelmek, sem filozófiai eszmék nem befolyásolnak. Mivel sem a költő, sem a filozófus munkamódszereit nem ismerem, még a módszerek befolyása alatt sem állok.

De ha sem költő, sem filozófus nem vagyok, akkor honnan veszem a jogot és a bátorságot a Tao Te King átírásához? Milyen alapon merem azt állítani, hogy

értelmezésem mélyebb igazságokat tár fel, mint az eddigiek?

Nos, a hitelesség attól függ, hogy amit leírtunk végrehajtjuk-e saját életünkben. Sok szerző megfélekedzik erről, és a végső megméretésnél azzal védekezik, hogy ő másoknak alkotott, mert ez volt a dolga. Ez azonban nevetséges érvnek bizonyul. Hogyan is gondolhatja bárki, hogy amit leírt, azt nem neki, hanem másoknak kell végrehajtani!

A tao csak annak mutatja meg valódi önmagát, aki a tao szerint él. Ebből következően kevésnek bizonyulnak a költői átélés pillanatai, a tao nem ismerhető meg semmilyen filozófiai spekulációval vagy tudományos vizsgálódással.

A tao csak benne élve ismerhető meg!

Budapest, 2004.

Rhasoda May

A szerzői jogvédelem ellenkezik a taoizmus szellemiségével, ezért kérem ezt a kötete sem a közeli, se a távoli jövőben szerzői jogvédelem alá ne helyezték.

Budapest, 2004.

Rhasoda May

A Tao

*Nézem, mégsem látom,
mert az észlelhetetlen nem látható...*

*Hallgatom mégsem hallom,
mert a hallhatatlan oly illanó...*

*Megragadnám, de nem tudom,
mert a megfoghatatlan oly parány...*

*Tovább nem elemezhető e három,
összeolvadva, egységük talány.*

*Felkelvén, nincs fénye,
de lenyugodván sem fénytelenység.*

*Visszatér a dolgok nem-létébe,
a Megnevezhetetlen Végtelenség...*

*A homályos és ködös mindenségbe vész,
az alaktalan forma, s a test nélküli kép.
Az elejét nem látod, ha vele szembe mész,
s hiába követed elmosódott a vég...*

*Aki megragadja a múlt fonalát,
és azzal irányítja a jelenkori létet,
aki felismeri a múlt korszak vonalát,
az kezében tartja az Égi Bölcsességet.*

Lao-ce

Tao Te King

(1)

A Végső Valóság¹, amint szavakká formálják,
elveszti örök érvényét;
minden, amint névvel ellátják,
elrejtí örökkévaló fényét...

A Megnevezhetetlen, az Ég és Föld Atyja²,
a névvel illetett, minden létező Anyja.

Ezért a Végső Valóság csodálatos titka,
csak a vágytalanok számára lesz nyitva;
azt pedig, kit vágya folyton hajtja,
a véges forma szemlélése fogva tartja.

A lényeg és jelenség eredetre egyek,
különbséget köztük csak nevükben tesznek.

A kettő együtt nevezhető csodálatosnak,
s a csodától csodáig haladás kapuja a titkoknak.

Magyarázat (1)

¹ A tao szó lefordíthatatlan. Egyes feldolgozások az „út” értelmezést használják helyette. Ez azért nem helytálló, mert az út valahonnan indul, és valahová vezet, egyfajta folyamatot képvisel. A tao viszont az Abszolútum első észlelhető megjelenési formája, amely része az Abszolútumnak, de nem azonos Vele. Ezért a tao-t itt Végső Valóságnak fordítottam.

A tao (és bármi más ugyanúgy), már nem az lesz, ami a valóságban, abban a pillanatban, ahogy szavakba öntik. Az Abszolútumról szóló bármilyen

tanítás ugyanis leképezések sorozatán keresztül jut el hozzánk. A szavakba öntés szintén egy leképezés, transzformáció, ami átalakít, csökkenti a dimenzióját a szóban forgó dolognak. Ezért az Abszolútum nem észlelhető, megnevezhetetlen, nem tudunk Róla képet alkotni. Minden, amit Róla elképzelünk, már nem Ő, hanem egy megjelenési formája. A képalkotás Róla már a mi teremtettségünk. Olyan viszonyban van a kettő egymással, mint egy tárgy és a tükörképe.

² Az Abszolútum hozott létre mindent, ezért tekintjük Őt az ég és föld kezdetének, atyjának. Ami a mindenséget fenntartja, és számunkra felfogható, érzékelhető, az anya, s mivel névvel illetett, már leképezés, transzformáció. Nem azonos az Abszolútummal, de belőle származik. A kettő úgy viszonyul egymáshoz, mint a lényeg és a jelenség. Mi ebben a világban mindig csak a jelenséget észleljük, és ezek vizsgálata alapján próbálunk képet alkotni a lényegről. Mivel azonban a tanulmányozható jelenségek száma véges, az Abszolútum pedig végtelen, ezért a lényegről kapott ismeret szükségképpen hiányos marad.

Aki a lényeget akarja megragadni, lemond a véges jelenségek tanulmányozásáról, erre azonban csak akkor képes, ha teljesen vágytalan.

(2)

Mikor az ég alatt a szép szépségét felismerik,
akkor a rút is jelentkezik;
mikor a jó jóságát elismerik,
a rossz akkor keletkezik³.

Lét és nemlét egymásból születik,
előbbi és későbbi egymást követik;
nehéz és könnyű egymást igazítja,
rövid és hosszú egymást alakítja;
magas és mély egymásba merül,
zene és énekszó összhangba kerül...

Ezért bölcs az, ki nem-cselekvéssel⁴ él.
A tanítása bár szavak nélküli, mindenkit elér.
Léte a hatások áramlatába simul,
mert mindenhez ellenállás nélkül viszonyul.

Alkotását birtokba nem veszi,
teremtése ragaszkodóvá nem teszi,
beteljesült műve nem éltetője,
ezért el sem veszíthet belőle.

Magyarázat (2)

³ Az Abszolútum szintjén nem léteznek különbségek, mert ott minden az Egység állapotában van. Amikor ettől eltávolodunk, akkor születik meg a dolgok közötti különbségtétel képessége.

⁴ A nem-cselekvés (vu-vej), nem jelent tétlenséget. Leginkább egy aktív készenléti állapothoz hasonlítható, amely kiegészül azzal, hogy a szemlélő szenvtelenül figyeli az eseményeket, mivel számára a dolgok kimenetele közömbös. Ez az Élet-folyamba való beleilleszkedés azt eredményezi, hogy csak akkor cselekszik, ha szükséges, és csak annyit, amennyi éppen szükséges. A motiváció magának az áramlatnak az érzékelése. A monoteizmusban ezt az állapotot „Legyen meg Isten akarata” formájában interpretálják.

Ha nem becsült a különállás⁵,
a nép közt nem lesz marakodás.
Ha nem értékmérő a birtoklás,
a nép közt nem lesz többé rablás.
Ha került eszköz a vágy felszítás,
a nép közt nem lesz felfordulás.

Ezért jó kormányzó és bölcs akkor maradsz,
ha szíved üres és tele a hasad,
gyenge benned az önös akarat,
s erős a csontod, mely tartást ad.
Törekedj, hogy a népnek csak annyi tudása legyen,
ami nem emeli vágyát az egekig fel!
Törekedj, hogy ki tudásra lehetőséget kaphat,
annak ideje más tevékenységre nem maradhat⁶!
Így megvalósítva a nem-cselekvést,
a legteljesebb rend lesz irányító eszméd.

Magyarázat (3)

⁵ Egyes értelmezésekben itt a 'kiválóság' szó szerepel. Ez azonban félreérthető. Valójában az átlagtól való eltérni akarás, a különállóság hangsúlyozásának elvetéséről van szó. Aki ugyanis valóban kiváló, az nem vágyik kiválóságának sem hangsúlyozására, sem megbecsülésére. Ha azonban az átlagtól való eltérést, mint kiválóságot kiemelik, akkor ez ellentétekhez vezet a nép között.

Az átlagtól való eltérés jutalmazása, valamint értékmérőként a vagyontárgyak felhalmozása - mint vágy felszítási eszköz - különösen jellemző korunkban. A TV reklámok és programok jól példázzák ezt. Itt semmi másról nincs szó, mint arról, hogy az embereket a nehezen megszerezhető vagyontárgyakért folytatott harcra buzdítsák, bizonygatva, hogy ez nem más, mint saját „kiválóságuk” jutalma. A vagyontárgyak megszerzése aztán annyira lefoglalja majd őket, hogy nem érnek rá az élet valóban fontos és lényeges kérdéseivel foglalkozni.

Kinek az érdeke ez? Aki az Egység (nevezhetjük, akár Istennek is) felé törekszik, annak biztosan nem. Feladatunk éppen annak felismerése, hogy ez a folyamat még távolabbra sodor bennünket az Egységtől. Aki vezető a jelen korban, bármilyen szinten is, annak felelőssége még nagyobb, hiszen ő részt vesz a folyamat irányításában. A továbbiakban tehát a jó vezető tulajdonságait sorolja fel a vers.

⁶ Aki valóban tud, annak a nem-cselekvésben kellene elmerülnie. Ha a valóban tudó, nem ezt teszi, akkor tudása öncélú okoskodássá válik (vö. a tudományoskodó cikkek özönével), vagy az Élet-folyamban csak zavarokat okozó felfedezésekhez (pl. atombomba) vezet.

(4)

A Végső Valóság⁷: üresség;
ám benne élve, kimeríthetlenség...
Micsoda mélység!
Valódi Ősatya, mely létrehozta a Mindenséget,
tompít minden élességet,
megszüntet minden homályt,
mérsékel minden ragyogást,
még a porszemet is egyesíti,
mélyére mégsem hatolhat le senki.
Nem tudom van-e szülője⁸,
de mint képmás, az ősöknek is Ő az őse.

Magyarázat (4)

⁷ Ez a vers az évszázadok során számos félreértésre adott okot. Ez alapján ugyanis egyes filozófiák az ürességből származtatnak minden létezést az univerzumban. Néhány későbbi vers (5, 21) egyértelműen elmagyarázza, hogy az üresség látszólagos, valójában mozdulatlanságot jelent. Vagyis ebben az „ürességben” már benne van minden, ami később meg nyilvánul. Amikor ezek az őscsírák megmozdulnak, és élni kezdenek, akkor az üresség, ami nem más, mint a megnyilvánulatlan valóság, megtelik étellel, meg nyilvánul. A megnyilvánult valóság viszont már kimeríthetetlen. Ez az elgondolás teljes mértékben összhangban van a védikus szentírásban megfogalmazottakkal (vö: Garbhodakasayi Visnu energiája behatol a

megnyilvánulatlan valóságba, miáltal az élővé válik, Srimad Bhagavatam 3. 20. 15-16).

⁸ Lao-ce a taoról (amit itt Végső Valósággént értelmeztem) jelenti ki ezt a gondolatot. Ezzel nem zárja ki, hogy a tao maga is teremtet, de a kérdésben nem foglal állást. Azt azonban biztosan állítja, hogy minden általunk tapasztalt dolog a taoból származik. A mikrokozmosz (az ember belső valósága) a makrokozmosz (külső világ, univerzum) tükörképeként jön létre, mégpedig többszörösen egymásba ágyazott leképezések sorozataként.

(5)

Az ég és a föld nem ismer részrehajlást⁹,
minden létezővel szenvtelenül bánik.
A bölcs ember sem ismer részrehajlást,
minden létezővel szenvtelenül bánik...

Mi az ég és föld között található,
úgy működik, mint a kovácsfújtató¹⁰:
mozdulatlanul üresnek vélem,
össze nem omolhat mégsem.
Ám ha mozgása megjelent,
növekvő kiáradást teremt.

Bármennyi azonban a szó,
mindig kimerül, hiába jó...
Ám ha uralod szavad,
megőrizheted önmagad!

Magyarázat (5)

⁹ Egyes fordításokban a 'nem ismer emberséget' kifejezés szerepel. Ez helyes, de mivel félreérthető más megfogalmazást használtam.

Az emberség egy olyan magatartásforma, amely a kötőerők hatása alatt álló emberek tulajdonsága. Benne foglaltatik a száanalom, az együttérzés. Az ég és föld nem ismeri ezt az érzést, mert ők minden létezővel egyformán bánnak, ahogy a nap is

mindenkire egyformán süt. A bölcs ember ugyanígy tesz, mivel ő a kötőerők fölött áll. Tudja, hogy nincs jó és rossz, mindenki épp azt a sorsot érdemli, amit kapott.

¹⁰ A kovácsfűjtató, ha nem hozzuk működésbe, mozdulatlan és nem jön ki belőle semmi. Minél intenzívebben hozzuk mozgásba, annál nagyobb lesz a belőle történő kiáramlás. Ugyanez a helyzet a taoval is: mozdulatlanul üresség, de ha „belepumpálnak” valamit, akkor egyre növekvő a kiáradás, létrejön a teremtés.

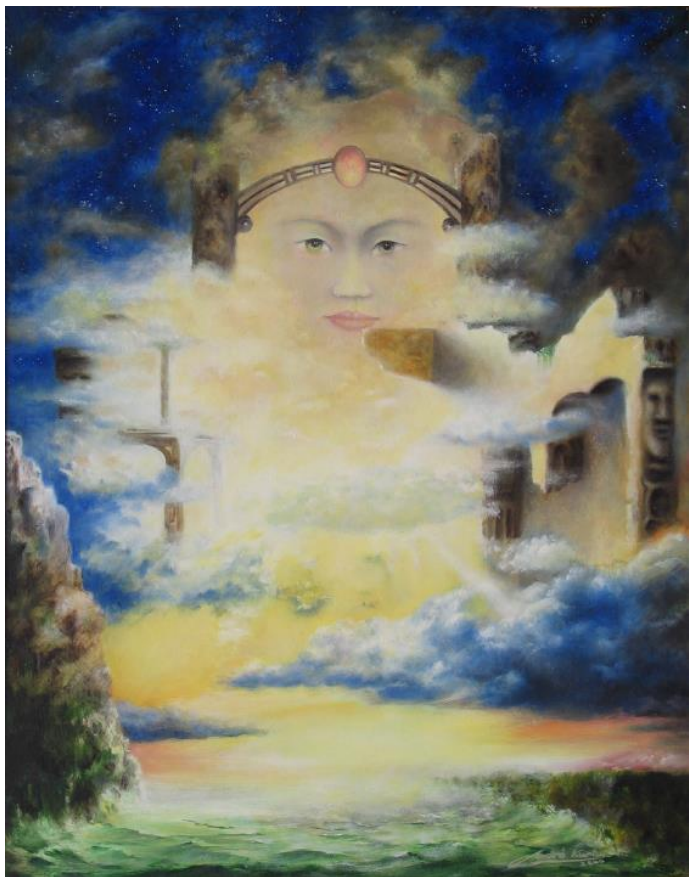
A Teljesség működését nem lehet szavakkal leírni, mert a szavak száma véges, a Teljesség pedig végtelen. Ezért Lao-ce azt tanácsolja, inkább az önmegvalósítással, a belső úttal foglalkozzunk öncélú filozofálgatás helyett.

(6)

A völgy halhatatlan szelleme¹¹
csodálatos asszony: Jin a neve.
Gyökere földnek és égnek,
kapuja a mindenségnek...
Mindent betöltő örökkévalóság,
kimeríthetetlen, életető valóság.

Magyarázat (6)

¹¹ A taoról eddig, mint Végső Valóságról történt említés, ami létrehozza a teremtetést. A taoból leválasztunk egy részhalmazt, így jutunk el a befogadóhoz a Jinhez. Hasonlóan, mint egy asszony, a Jin hordozza az őscsírákat, amelyek azonban megtermékenyítés nélkül élettelenek. A Jin az életet adó és a fenntartó energia.

André Kurta: Korlátaid határán

„A völgy halhatatlan szelleme”, Jin anya

(7)

Az ég örök, a föld maradandó...
egyik sem önmagának él,
így létük sem mulandó.
Épp így a bölcs:
szerepe háttér, így kerül előre,
megőrzi énjét, magával nem törődve.
Mert, úgy igaz:
ki egyéni érdektől mentesült,
annak valódi útja beteljesült.

André Kurta: Áldott az, ki áld

**„...ki egyéni érdektől mentesült,
annak valódi útja beteljesült.”**

(8)

A legmagasabb jó
a vízhez hasonló.
A víz jósága,
harc nélküli hasznossága.
Megelégszik a hellyel, mit mások kerülnek,
ezért eleme a legfőbb bölcsességnek.

A föld a legjobb élettér,
ézelmekben legjobh a mély;
ha a kapcsolatok emberségből fogannak,
és a szavak bizalomból fakadnak,
ha a kormányzás rendet terem, t,
és a képeség a szolgálathnak megfelelt,
ha a vállalkozást úgy indítják,
hogy a megfelelő időhöz igazítják,
akkor ez nem vezet vetélkedéshez,
és hibátlanul illeszkedik az Egészhez.

(9)

Mielőtt a húrt túlfeszíted,
jobb, ha elengeded.
Ha szerszámod nagyon kiélezed,
hamar élet veszted.
Arannyal, drágakővel teli terem,
nem őrizhető meg sosem.
Ha gazdagságot, előkelőséget mutatsz,
magadra szerencsétlenséget juttatsz.
Amint művedet véghez vitted,
vonulj nyomban háttérbe,
mert ez az Ég törvénye!

Az Egységet megtartva meghasonlás sosem ébred,
belső békéjét így őrizheti meg a lélek.
Aki életlevegőjét gyengéden irányítja¹²,
az önmagát újszülött gyermekké finomítja.
Ki a lélek belső tükrét tökéletesen tisztán tartja,
annak külső körülmény nem hagy foltot rajta.

Ki a népet szeretettel és jól kormányozza,
annak tettét okoskodás nem akadályozza.
Ki az ég kapuinak nyílását és csukódását látva
a befogadó asszony, Jin szerepét játssza,
az a végső igazságok felismerését a megértéssel,
míg megvalósítását, párosítja a nem-cselekvéssel¹³.

Megszülni és táplálni,
alkotni, de birtoklásra nem vágyni...
Ha megvalósult a teremtés,
és vele járt az elengedés,
ha a vezetőben az uralkodás csekély,
ez mind a legcsodálatosabb erény.

Magyarázat (10)

¹² Az életlevegő irányítása alatt a chi-nek (más kultúrkörben pránának nevezett) életerő szabályozását értjük. Ez az energia a fizikai testet átszövő energiavezetékekben (nadikban) áramlik - ami pontos leképezése a fizikai idegrendszernek - és ellátja az egész testet életenergiával. Az életenergia központja és a központi energiavezeték „bejárata” között összeköttetés hozható létre, és így megszülethet az un. kundalini kígyó, amely kifejllesztőjének különleges képességeket, végső soron a megvilágosodást hozhatja el. A folyamat veszélyei a *gyengéd irányítással*, a *gyermekké válással*, valamint a *lélek belső tükrének tisztántartásával* kerülhetők el. Ez utóbbi a folyamatos önvizsgálatot jelenti, amely tudatosság nélkül elképzelhetetlen.

¹³ Az igazság felismerése nem elegendő, a megértés itt egyet jelent az elsajátítással, vagyis a személyiségbe történő beépítéssel. De még ez sem jelenti a folyamat végét, az igazság megvalósítása a világban, vagyis gyakorlati életbe történő átültetése ugyanolyan fontos. Ennek legjobb módja a nem-cselekvés (vu-vej), ld. előbb.

(11)

Harminc küllő együtt egy kerék.
Mi haszna, ha nincs közöttük térség?
Agyagból formálódik korongon a cserép.
Mi haszna, ha nincs belül üresség?
A ház köré ajtó, ablak von keretet.
Haszna még sincs, ha nem zár körbe teret.
Éppígy: a lét biztosítja a hasznosságot,
míg a nem-lét nyújtja a használhatóságot¹⁴.

Magyarázat (11)

¹⁴ Ami létezik, vagyis megnyilvánult, annak haszna is van, függetlenül attól, hogy mi átlátjuk-e ezt, vagy sem és fordítva, csak az létezhét, ami hasznos.

A nem-lét alatt itt egyfajta ürességet értünk, vagyis a befogadásra való hajlamot. Ha valami nem üres, annak nincs használhatósága, mert tele van. Ez az univerzum minden szintjén érvényes törvény. Ha valakinek tele van a feje a hétköznapi élet gondjaival és problémáival, nem lesz befogadó a végső igazságokra. Az ilyen ember számára a Tao Te King nem használható semmire. És fordítva, az ilyen embert az univerzum sem tudja használni semmire, mert az ő létezése csak önmaga számára hasznos.

Ebből kilépni csak úgy lehet, ha hasznossá válunk embertársaink számára, ehhez pedig befogadónak kell lennünk a problémáikra.

(12)

Az öt szín folytonos nézése vakká tesz.
Ki mindig öt hangban él süketté lesz.
Az öt íz ismételt élvezése eltompít.
A sok lovaglás, vadászat megbolondít.
Ki vagyont, kincset nehezen összegyűjt,
rosszul viseli, ha tőlük távol került.

Ezért a bölcs megbecsüli a belső értéket,
és elveti a szemnek tetsző külsőséget.
Az fárasztja, ezt választja.

André Kurta: Om mani padme hum

**„...Ezért a bölcs megbecsüli a belső értéket,
és elveti a szemnek tetsző külsőséget.”**

(13)

Félelem a szégyen és dicsőség!
A testet érő nagy csapás az előkelőség!
Mivel a dicsőség megszerzésekor félnek,
elvesztésekor szégyenükben élnek.
Ezért félelem a dicsőség.
És miért csapás az előkelőség?
Mivel szerencsétlenség lesz osztályrészed,
ha nem létezik számodra csak saját éned...
De miféle szerencsétlenségben lehetne részed,
ha mások énjének létezését magadnál eléred¹⁵?

Ezért bízd az ég alattit arra, ki a legelőkelőbb:
saját énje egy az ég alattival, semmi sincs előbb.
Ezért hagyd az ég alattit arra, ki legjobban szeret:
saját énje az ég alattival egy, kisebb nem lehet.

Magyarázat (13)

¹⁵ Ez a gondolat a mai korban, mint az ego átalakításának szükségessége jelenik meg. Az egoista ember számára csak a saját énje (egoja) létezik. Ha azonban figyelembe vesszük mások énjének létezését, mások akaratát, vágyait, céljait, és ennek kiteljesítése érdekében saját énünket háttérbe állítjuk, akkor ez elvezethet bennünket a boldogsághoz.

Jó vezető csak az lehet, aki képes saját énjét az egész ég alattira kiterjeszteni. Ő mások önmegvalósítását fogja segíteni, vagyis másokat szolgál, mert neki önmegvalósításra már nincs szüksége. Ennek a tevékenységnek a hajtóereje a szeretet. Ez a szeretet az egész ég alattira, vagyis minden létezőre kiterjed, és nem részesít előnyben senkit.

Az szeretet tehát a legjobban, aki minden létezőt egyformán szeret. Ha nem egyformán szeretünk, akkor egyeseket kitüntetünk, míg másokat kizárunk a szeretetünkből. Ez egyaránt vonatkozik férjre, feleségre, szeretőre, szülőre, gyermekre, kutyára vagy macskára...

Milyen alapon tüntetünk ki egyeseket és zárunk ki másokat? Azon az alapon, hogy társam, szülőm vagy gyermekem? Ezek időszakos dolgok, mulandóak. Az Ég Törvénye viszont örök, és az nem tesz kivételt.

Nézem, mégsem látom,
mert az észlelhetetlen nem látható...
Hallgatom mégsem hallom,
mert a hallhatatlan oly illanó...
Megragadnám, de nem tudom,
mert a megfoghatatlan oly parány...
Tovább nem elemezhető e három,
összeolvadva, egységük talány.
Felkelvén, nincs fénye,
de lenyugodván sem fénytelenség.
Visszatér a dolgok nem-létébe,
a Megnevezhetetlen Végtelenség...
A homályos és ködös mindenségbe vész,
az alaktalan forma, s a test nélküli kép.
Az elejét nem látod, ha vele szembe mész,
s hiába követed elmosódott a vég...

Aki megragadja a múlt fonalát,
és azzal irányítja a jelenkori létet,
aki felismeri a múlt korszak vonalát,
az kezében tartja az Égi Bölcsességet.

André Kurta : Érzés és mozdulat

„Megnevezhetetlen Végtelenség...”

Hajdanában a bölcsek közül a legjobbak
észrevétlenek és csodálatosak voltak.
Áthatották őket titokzatos, misztikus erők,
és senki által sem voltak kiismerhetők.
Óvatosak voltak, mint ki folyamon kel át télen,
aggodalmasak, mint ki szomszédjaitól tart, bár
vétlen;
méltóságteljesek, mint ki vendégségben jár,
engedékenyek, mint a jég, ha olvadni kezd már;
egyszerűek, mint a megmunkálatlan farönk,
mindent-befogadók, akár a rejtőzködő völgy.
Átláthatatlanok voltak, akár a víz, mikor zavarog;
róluk bennem is néhány erőltetett kép kavargó...

Ki képes zavarossá lenni a tisztaságtól,
majd lecsendesítvén a zavarosságot,
kristálytiszttá válni a ragyogástól?
Ki képes nyugalomban lenni a tartósságtól,
majd mozgásba hozván a nyugalmasságot,
lassan életre kelteni a tartósságot?

Akik megőrizték az ég bölcsességét,
és legyőzték vágyaik vég-nélküliségét...
S mivel életüket nem a telhetetlenség irányítja,
elmúlni, megújulás nélkül, ez titkuk nyitja.

André Kurta: Szerzetes

**„Akik megőrizték az ég bölcsességét,
és legyőzték vágyaik vég-nélküliségét...”**

Amikor az elme teljes ürességét elérem,
rendíthetetlen nyugalommal szemlélem,
ahogyan a dolgok maguktól növekednek,
és ahogyan önmagukba visszatérnek.

Íme, minden dolog virágba borul,
majd minden visszatér, ahonnan elindul...

Aki visszatért az eredethez, nyugalomban marad,
ki nyugalomban van, elfogadja, amit a sors akart,
ki meghódolt a sors előtt, állandóságban él,
ki ismeri az állandóságot, megvilágosodott személy.

Aki az állandóságot nem érti, vak szegény,
olyan, kit útján szerencsétlenség kísér...

Az állandóságot ismerő mindent befogad,
így igazságossá válik, s osztályrésze királyi rang.

A királyi tisztség, megfelelés az égnek,
az ég megfelelés az örök törvénynek.

Az örök törvény meg nem semmisíthető,
alkotását megújítja, de ő maga örökké létező.

(17)

A legfelsőbbsékről az alattvalók mit sem tudnak...

A közvetlenül fölöttük állók után futnak;
magasztalják őket, majd félni kezdenek tőlük,
végül megvetés lesz osztályrészük...

Mivel a nép a bizalom hiányát,
bizalmatlansággal viszonyozza a felsőbbek iránt.

Ám ki meggondoltan halad,
minden szavával megbecsülést arat.

Vállalkozásait beteljesítheti,
s a nép elismeréssel illeti.

Ezáltal lesz sikeres.

Így szól a nép: ez természetes!

(18-19)

Mikor az örök törvényt pusztulni hagyták¹⁶,
emberséggel és igazságossággal pótolták.

Mikor a bölcselkedés kezdetét vette,
a képmutatás megjelent mellette.

Mikor a család békétlenségtől szenvedett,
megjelent a gyermeki kegyelet és a szülői szeretet.

Mikor az uralkodók családja a taotól elfordult,
megjelentek a „hűséges alattvalók”, s a rend felborult.

Ha elvetnétek a „bölcsséget” és a „tudóskodást”,
a nép százszorosán látná hasznát.

Ha elvetnétek az igazságosságot és az emberséget,
szüleiteket tisztelnétek és gyermekeiteket szeretnétek.

Ha elvetnétek az ügyeskedést és a haszonlesést,
a tolvajnak, rablónak nem lenne tét.

E három dolog nem elég a műveltséghez,
ezért térjetek vissza az egyszerűséghez.

Vegyétek példának a megmunkálatlan fát...

Csökkentse mindenki önzését és vágyát!

Magyarázat (18-19)

¹⁶ A tao ebben a versben, mint Örök Törvény jelenik meg. Aki a taot követi, benne él az Egységben. Számára a tao szab törvényt. Neki nincs szüksége emberi törvényekre, sem emberségre, sem igazságosságra, sem szülői szeretetre, vagy gyermeki tiszteletre, mert mindez magától értetődő a számára. A taoban természetes az uralkodó – alattvaló, szülő – gyermek, ember – ember kapcsolatban egymás tisztelete és szeretete. Aki a tao szerint él, bölcs. Nincs szüksége elmélkedésre az igazságon, mert számára a tao az igazság. Nincs szüksége tudásra, mert hozzáfér az örök érvényű tudáshoz.

Ha azonban nem a tao szerint élünk, akkor szükségessé válnak az emberi törvények, amelyek az emberségen, igazságosságon, gyermeki kegyeleten, szülői szereteten stb. alapulnak. Az emberek már nem ismerik az időtlen bölcsességet, ezért keresni kezdik. Kezdetét veszi a bölcselkedés. A bölcselkedés eredménye elméletekben, filozófiákban, vallásokban ölt testet, amiről aztán lehet vitatkozni, sőt összeveszni, ennek alapján egymást le- és túlbecsülni. Ahol tehát ezek a dolgok jelen vannak, ott nincs jelen a tao.

Ha a taot a kiválasztott vezetők értik, az utánuk következők érzik, akkor a nép őket követi. Így mindenki megtalálja a helyét, és természetes módon fejlődik. Ha a vezetők a taotól elfordulnak, a saját

maguk által alkotott törvényeket pedig nem tartják be, akkor a nép számára nincsen példa, és ez ügyeskedéshez, haszonleséshez, rabláshoz, végső soron káoszhoz vezet a világban. Ennek látjuk ma számtalan példáját.

A taohoz való visszatérés útja: a taot helyettesítő dolgok elvetése, az egyszerűség, a megmunkálatlan fa természetessége, az önzés és a vágyak csökkentése.

Ha nem volna tanulás, nem volna bánat sem¹⁷.
„Igen” és „jól van” egyre megy, vagy mégsem?

Jó és rossz között a különbség óriás!
Bizony tartani kell attól, amitől tart más!

Ó mily zűrzavar! Nincs középpont...

A sokaság úgy ragyog,
mint ki ül Nagy Áldozati napot,
vagy készülne vigalomra,
felmenve a Tavasz toronyba...

Csak én vagyok mozdulatlan,
jósjelet sem látnak rajtam.
Mint újszülött, de mosolytalan,
sok bolyongástól megfáradtan,
mint kinek nincs hova megtérnie.
Az én szívem a bolond emberek szíve!
Az emberek őriznek sok felesleget,
míg „én” elvesztettem mindenemet.

Ó mily zűrzavar! Magam vagyok a homály,
míg a közönséges ember, ragyogásban áll.

A többi ember egyre fürkész és kutat,
csak én vagyok, ki egykedvűséget mutat...

Hánykolódom, mint a tenger,
mint ki nyugalmat sosem nyer.
Minden ember talál foglalkozást,
csak én vagyok ostoba és semmirevaló...
Mert én az Ősanyából táplálkozást
vallom, ami mindennél előbbre való.

Magyarázat (20)

¹⁷ Ez a vers a megvilágosodott ember magányosságát mutatja be úgy, hogy egyszerre tekint önmagára belülről, és a külső szemlélő nézőpontjából. (Alapvetően a tudatosság egyik ismérve, hogy a megfigyelő kívülről és belülről egyidejűleg tudja magát szemlélni.) Éppen ezért a megvilágosodott számára nincs értelme jósolni („még jósjelet sem látnak rajtam”). Nála a jóslatok rendszeresen nem válnak be. Mivel a tudatosság szintjén pontosan látja, mely események kerülhetők el, vagy válthatók ki más módon.

A megvilágosodottat egy közönséges ember a következőképpen látja: inaktív, közönyös, nincstelen bolond, akit össze-vissza dobál a sors, kiismerhetetlen, homályos, egykedvű, ostoba, semmirevaló...

Ezzel szemben a sokaság: vidám, ragyog, aktív, gyűjtöget, fürkész, kutat, egyszóval ÉL.

Valójában azonban ennek a fordítottja igaz. Aki az Ősanyából táplálkozik, az ÉL a Valóságban. Őt

természetesen közömbösen hagyja az evilági illúzió. A közönséges emberek az illúzióvilág rabjai, ezt a világot élik meg valóságként, tehát aktivitásuk is ebben a világban jelenik meg.

A megvilágosodott számára az áramlatba való beilleszkedés hol mozdulatlansággal, hol hánkolódással jár, de ez őt közömbösen érinti. Nem gyűjt vagyont, nincs otthona, elvesztette mindenét (elvesztette „én”-jét). Az ő vagyona a mindenség, az ő otthona az univerzum, az ő énje egy az univerzum minden létezőjének énjével.

Nem ő a leggazdagabb ember? Még ha így van is, ki tudja ezt, és ki érti? Mások számára ostoba, élehetetlen fajankó, aki hiábavalóságokkal foglalkozik.

Lao-ce - mint minden megvilágosodott - tudta, hogy elszigetelten nem lehet tudást átadni. Ezért most is „álruhába” öltözött megvilágosodottak élik közöttünk látszólag teljesen hétköznapi életüket és közvetítik felénk az örök törvényt.

De vajon melyikük az?

Ismerd fel minden létezőben az isteni ént!

(21)

A Végső Valóság¹⁸
homály és felfoghatatlanság...
Része a Hatalmas Erény,
formája az Örök Törvény.
A formák fölött a Végső Valóság áll,
ami homály és megfoghatatlanság,
mégsem üresség, hanem Fény¹⁹.
Benne képek sokasága vár.

A Végső Valóság
sötétség és átláthatatlanság...
Ám jelen vannak benne a dolgok,
és nagyon igaz csírákat hordoz.
Régmúlt időktől mostanáig
benne lakozik a Végső Igazság.
Nevét megőrizték korok,
minden kezdet jelölése máig.

Őt honnan ismerem én,
ki túl van minden dolgok eredetén?
Éppen általa²⁰.

Magyarázat (21)

¹⁸ A tao (Végső Valóság értelemben), amely fölött nem tudhatjuk áll-e valami (vö. 4), részekre osztható és formákat hoz létre. Megjelenhet számunkra, mint Hatalmas Erény, vagy Örök Törvény vagy Végső Igazság. Ezek a tao megjelenési formái. A tao mozdulatlan állapotban az üresség formáját is felöltheti, de nem üres, mert képeket, csírákat hordoz. Ezekből születik minden, így a tao mindennek az eredete.

¹⁹ A tao fény is, és sötétség is (vö. 4, 14). Attól függően, hogy melyik aspektus az uralkodó, másképpen észleli a szemlélő. Fényben kiáradás jön létre belőle (vö. 5), sötétségben megnyilvánulatlan üresség (vö. 4) jelleget ölt.

²⁰ A tao csak annak mutatja meg valódi önmagát, aki a tao szerint él. Ebből következően nem ismerhető meg semmilyen filozófiai spekulációval, vagy tudományos vizsgálódással. **Csak benne élve ismerhető meg!**

(22)

A nem-teljes kiteljesedik,
a görbe kiegyenesedik.
Az üres megtelik,
az előregedett újjászületik.
A kevés sokat hoz,
a sok aztán zavarokat okoz.

Ezért a bölcs megőrzi az Egységet,
megtestesíti az ég alatti példaképet.
Nem mutogatja magát, ezért fényes,
nem bizonygatja kiválóságát, ezért ékes.
Nem dicsekszik, hogy érdemeket szerzett,
nem követel tiszteletet, ezért vezetésre termett.
Az ég alattiban nem küzd senkivel,
ezért nem képes vele megküzdeni senki sem.
Üres szó-e a régiek szerint:
a „nem-teljes teljéssé válik megint?”
Ami igazán teljes, visszatér az eredethez.

André Kurta: Eggyé válás

„Ami igazán teljes, visszatér az eredetéhez.”

(23)

A kevés beszéd az, ami természetesen hat.
Mivel az eső sem zuhog egész nap,
és nem dühöng egész éjjel a szél sem...
Az ég és föld dolga ez, örökké nem tart mégsem.

Az ember dolga éppígy véges,
ezért kell igazodnia az Örök Törvényhez.
Aki a törvény szerint él, azonosul a Törvénnyel,
aki az erényt birtokolja, azonosul az Erénnyel.
Akinak útja az erénytelenség,
sorsa végül az elveszettség²¹.

Aki azonosult a Törvénnyel, már megszerezte²²,
aki azonosult az Erénnyel, már birtokba vette.
Aki azonosult az elveszettséggel,
veszteségét pótolhatja majd nyereséggel.
Ha valaki bizalmat nem mutat,
bizalmatlanság tör felé utat²³.

Magyarázat (23)

²¹ Az elveszettség itt, mindennek az elvesztését jelenti. Valójában az erénytelen ember az Örök Törvényt, a taot veszíti el, ami a legnagyobb veszteség, nem jelent mást, mint eltávolodást az Egységtől.

²² A Törvény és az Erény birtokba vétele kizárólag átéléssel lehetséges. Ezek világi eszközökkel nem megszerezhető tulajdonságok. Más oldalról viszont nem is kell értük küzdelmet folytatni, mert az azonosulás megtapasztalása elégséges. Hasonlóan, aki átélte az elveszettséget (az Egységből való kitaszítottságot) annak vesztesége nyereségbe fordulhat, mert többé nem kíván majd eltávolodni az Egységtől. Másrészt nem kell a valódi kitaszítottságot átélnie, ha tud azonosulni ezzel az állapottal, az olyan mintha átélte volna, és nem fogja semmilyen veszteség érni.

²³ A mikrokozmosz (az ember belső valósága) a makrokozmosz (külső világ, univerzum) tükörképeként jön létre (vö. 4), és fordítva a mikrokozmosz tükre a makrokozmosz, amelyben megláthatjuk önmagunkat. Így bármilyen úton indulunk el, akár a mikro-, akár a makrokozmoszt tanulmányozzuk, ugyanarra az eredményre jutunk, az önmegismerés folyamatát végezzük el. Ezért nincs értelme azon vitatkozni, hogy a belső megtapasztalások (pl. meditáció, joga), vagy a külső út (pl. vallások követése) a fontosabb, vagy helyesebb, mert az univerzumban a rész és az egész struktúrája megegyezik.

(24)

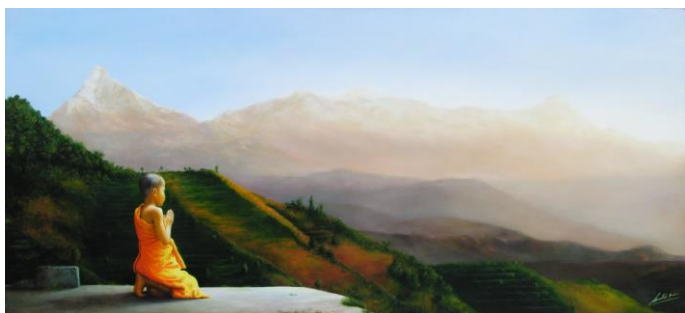
Aki lábujjhegyre áll, nem ér szilárd talajt,
aki túl nagyot lép előre, nem halad.

Aki magát mutogatja, nem fénylik,
aki kiválóságát bizonygatja, lenézik.

Aki előre dicsekszik, érdemet nem szerez,
aki tiszteletet követel, elismert sose lesz.

A haszontalan cselekedet fölösleges,
és minden létező számára gyűlöletes.

Aki az Ég Törvényét követi,
mindezeket elveti.

André Kurta: Alázattal a fény felé

**„Aki magát mutogatja, nem fénylik,
aki kiválóságát bizonygatja, lenézik.”**

Van egy dolog, ami a káoszban önmagát megőrzi,
létrejötté az ég és föld születését megelőzi.

Hangtalan, üres, szilárdan áll egymagában,
mindenütt jelenlevő változatlanóságban.

Semmitől sem fél,

nem fenyegeti veszély...

Őt az ég alatti anyjának tartják.

Valódi neve rejtett, kisebbik nevén szólítják²⁴.

Ezért nevezem taonak. Ám bármely neve erőltetett.

Ha azt mondom „nagy”, abból „tovahaladó” lett.

Ő a „messzeségbe tűnő”,

de ő a „visszatérő”.

„Határainkon belül” négy nagyság létezik.

A tao nagy, és minden belőle keletkezik²⁵.

Nagy az ég, a föld, s nagy a király,

ki e négy nagyság között megtisztelő helyen áll.

Az ember a föld törvényeit követi,

a föld az ég törvényeit követi,

az ég a tao törvényeit követi,

ami a tao számára törvényt szab,

az a határaink fölötti nagyságból fakad²⁶.

Magyarázat (25)

²⁴ A tao az Abszolútum első számunkra észlelhető megjelenési formája. Az Abszolútum nem nevezhető meg, mert akkor már elveszíti eredeti jelentéstartalmát (vö. 1.). Ezért rejtett a neve. A megjelenési forma már megnevezhető, így lesz belőle tao. De ez a név sem fejezi ki a lényegét, ezért jobb, ha a taot tulajdonságainak felsorolásával jellemezzük. A tulajdonságok viszont gyakran ellentmondásosnak tűnnek (vö. 14, 21), hiszen a tao mindent, és mindennek az ellentétét is magában foglalja.

A tao jellemzői közül ez a vers a következőket hangsúlyozza: hangtalan, üres, változatlan, nagy, tovahaladó, messzeségbe tűnő, visszatérő. Már önmagában ez a felsorolás is ellentmondásos (változatlan – tovahaladó), de ez az ellentmondás látszólagos. A tao összességében változatlan, de elemeiben, azok elrendezésében, egymáshoz való viszonyában változik. Olyan, mint a víz, amely attól, hogy folyik, és áramlásban van, nem változtatja meg minőségét.

²⁵ Minden a taoból keletkezik, és létrejötte minden más születését megelőzi (2. sor). A tao tehát született, ha született, nem lehet örök és változatlan. Nem is az! Hanem **az** örök és változatlan, amiből a tao született! Az Abszolútum.

A tao beletartozik abba a négy nagyságba, ami a határainkon belül létezik. Határainkon belül azt jelenti: ami számunkra felfogható (nem csak fizikai érzékszerveinkkel!). De ez nem jelenti azt, hogy az észlelhetőség határain túl nem létezik semmi! Ha távcsővel nézem a csillagos eget, előbb-utóbb elérem az észlelhetőségi határt, de nem állíthatom, hogy azon túl semmi nincs, legfeljebb azt, hogy ami azon túl van, arról nem tudok bizonyosat mondani.

²⁶ Egyes értelmezések szerint a tao a természet törvényeit követi. Más magyarázatok a taot azonosítják a természettel (a taot egyfajta természeti törvénynek tekintik). Ennek a téves azonosításnak az alapján született meg az értelmezés, hogy a tao önnön törvényeit követi.

Nézzük ismét a logikai láncot:

- a tao a természet törvényeit követi,

- a tao azonos a természettel,

ebből következik: **a tao önnön törvényeit követi.**

Nézzünk egy hasonló logikai láncot:

- a hal jól úszik,

- Péter hal, ebből következik: Péter jól úszik!

A gondolatmenetben két hiba van: Péter nem hal és mivel nem minden hal úszik jól, nincs összefüggés Péter úszóképessége és hal mivolta között. Teljesen hasonló a helyzet a taóról szóló gondolatmenettel is: a tao nem azonos a természettel és nincs összefüggés a tao mibenléte és a között, hogy milyen törvényt követ.

A tao azért nem azonos a természeti törvényekkel, mert ezek a határainkon belül helyet foglaló anyagi világ működését írják le. A tao számára nem szabhat törvényt valami, ami nála kisebb, és belőle alakult ki. Az anyagi univerzumot, törvényeivel együtt, a tao hozta létre. Egy másik anyagi univerzumban más természeti törvények működhetnek, de azokat is a tao alkotta. Nincs másik tao, hiszen ő „a káoszban önmagát megőrzi”. A káosz az az állapot, ami az anyagi univerzumok keletkezését megelőzi.

Nézzük most az alábbi gondolatmenetet:

- a tao határainkon belül található (de a határainkon kívül is létezik valami, nem tudunk róla semmit, nevezzük Abszolútumnak),
- a tao leképezése a határaink fölöttinek, ebből következik, hogy a tao csak a határaink fölötti (Abszolútum) által megszabott törvényt követheti.

(26)

A nehéz a könnyű alapja,
ahogy a kocsit a nehezéke tartja,
amit a bölcs megőriz az útra.

A nyugalom a mozgás ura,
ami a bölcsset, míg utazik, felülemeli vágyán,
legyen bármily ragyogó a látvány.

Megengedhetné-e a hadiszekerek ura akkor,
hogy az ég alatti alap nélkül maradjon²⁷?

Ki könnyelmű, nem lesz alapja,
ki folyton mozog, nem lesz nyugalma;
így elveszítve önuralmát,
mire alapozná uralkodását²⁸?

Magyarázat (26)

²⁷ A hadiszekerek ura alatt az uralkodót értették Lao-ce korában. Valójában arról van szó, hogy a vezető az ég alatti alapja, megfelelő vezető nélkül a nép eltéved. Ezért a vezető nem engedheti meg magának, hogy könnyelmű és nyugtalan legyen.

²⁸ Ezt a mondat a szerzőtől származó betoldás, amit magyarázatként fűzött a szöveghez.

Aki jól tud haladni, nem követi kerék nyomát;
aki jól tud beszélni, nem növeli a gyengék sorát;
aki jól tud számolni, nem igényel segítséget;
aki zárni tud, annak a zárás nem okoz nehézséget;
amit jól megkötöttek, azt megoldani nem lehetséges,
mert ehhez sem retesz, sem kötél nem szükséges.

Ezért kell a bölcsnek mindig késznek lenni,
az emberek megsegítésére, s nem elvetésére tenni.
Kik a lények megsegítését, s nem elvetését teszik,
azokat igazán mély bölcseknek nevezik.
Így a tökéletes ember a tökéletlenek mestere marad,
míg a tökéletlen, a tökéletesek számára nyersanyag.

Aki nem becsüli a mesterét, akit elfogadott,
vagy aki tanítványának szeretetet nem adott,
bármekkora a tudása, csak tévelygésben él.
Ez a legnagyobb titok, s ez mindennel felér.

André Kurta: Gondolat határán

**„Kik a lények megsegítését,
s nem elvetését teszik,
azokat igazán mély bölcseknek nevezik.”**

Aki tudja, mi a férfiasság, de nőiességét megőrzi,
ő az ég alatti számára hegyi patak.

Őt nem hagyják el az örökkévalóság erői,
visszatér csecsemőállapotba, s ott marad.

Aki ismeri a fényt, de a sötétséget befogadja,
az ég alatti számára példakép.

Önmagát a határtalanságnak visszaadja,
örökké tartó ereje sosem téveszt célt.

Aki ismeri a dicsőséget, mégsem kerül a szégyent,
az ég alatti számára maga lesz a Völgy.

Ki Völgygé vált, annak ereje önmagához képest
elégséges, állapota faragatlan fatörzs.

Ahogy a fatörzs darabjaiból szerszám készül,
úgy használja bölcs erejét a vezetésre.

Ezáltal a hivatalnokok irányítója lesz végül,
és kormányzása így épül az erőszakmentességre.

Aki meg akarja hódítani, ami az ég alatt fekszik,
- én látom - céljáért hiába törekszik.

Az ég alatti egy szent edény,
megkárosítja, ki hozzáér,
ki megragadja, elveszíti máris,
mert egyik dolog után megy a másik.

A meleget adót, hideget fújó váltja,
az erősödő, a gyengülőnek párja,
gyarapodást, idővel pusztulás követ...

Ez mind nem zavarja meg a bölcset.
Ő elveti a túlzásokat és a szélsőséget,
elutasítja magától a mértéktelenséget.

(30)

Aki az Örök Törvényt követve szolgálja az urat²⁹,
nem igaz le hadsereggel senkit az ég alatt,
mert ezzel a tetteivel győzelmet nem arat.

A hadsereg után tüskét és bozótot terem a föld,
a háborúk nyomán a népre ínséges esztendő köszönt.

Célhoz érve megállapodik a jó harcos,
nem folyamodik fölösleges erőszakhoz.

Önmagát nem emeli fel dicsekvéssel,
nem erősíti magát kevélykedéssel.

Feladata egy a célba éréssel.

Minden dolog növekszik,
majd ereje teljét elérve, előregszik.

Aki ennek ellenáll,
az Örök Törvénnyel szembeszáll.
Sorsa így lesz korai halál.

Magyarázat (30)

²⁹ Az emberek ura lehet a király is, és lehet Isten is.
Így mindenki értsen az úr alatt azt, ami neki hite
szerint adatik.

A remek fegyverek
 minden létező számára gyűlöletesek!
 Ezek a szerencsétlenség eszközei;
 nem él velük, ki az Örök Törvényt követi.
 Aki nemes, békeidőben a baloldalon áll,
 ám háborúban helyet jobboldalon talál.
 Nemes ember, amíg megteheti,
 a fegyver alkalmazását elveti.
 Neki nyugalma megőrzése a fegyvere,
 s nem a fegyver nyugalma megtartásának eszköze.
 Kivívott győzelmére nem tart szép ünnepet,
 mintha örvendezne, hogy gyilkolt embereket.
 Ha ekképpen tenne,
 az ég alatt önbecsülésre sohasem lelne.
 Ha szerencse ér, a baloldalt becsüld,
 ha szerencsétlenség, a jobboldalt mégse kerüld.
 Ha a szárnyakat vezérlő a baloldalra tart,
 és a fővezér képviseli a jobboldalt,
 akkor a legyilkolt emberek sokasága,
 gyászra szólít, s keserves siratásra,
 így a háborús győzelem
 temetési szertartást terem.

Ki mint faragatlan fa, oly természetes,
az ég alatt szolgája senkinek nem lehet.
Ha a vezetők az Örök Törvényt megtartják,
a hódolatot minden létezőtől megkapják.

Ekkor az ég a földdel harmóniát ad,
összezsengésükből édes harmat fakad,
és a nép magától nyugalomban marad.

Az égi Törvény örök és névvel nem illetik.
Mikor a faragatlan fát mesterségessé teszik,
a nevekkal együtt, a határt is kijelölik³⁰.

Ám aki tudja, hol kell megállnia,
sikerül magát a veszélyektől megóvnia.

Az ég alatt a tao létezése olyan,
mint hegyekből a mélybe lezúduló folyam,
mely a völgyeken át a tengerekbe rohan³¹.

Magyarázat (32)

³⁰ Az Egységben élő lények szavak nélkül is értik egymást. Egymás érzéseiben, gondolataiban olvasnak, ezért nem értenek félre semmit. Ilyen állapotban minden tiszta és átlátható. Az Egységtől való eltávolodás megszünteti ezt az állapotot, mi már nem értjük egymás érzéseit és gondolatait, szükség van szavakra, amelyek szükségképpen

félreérthetőek. A szó behatárolt jelentéssel bír, amit sokszor újabb szavakkal magyarázni kell (mint most is).

Semmilyen más tanácsot nem adhatok az olvasónak:

*„A szíveddel gondolkodj, s az eszeddel érezz!
Ekkor megértheted a végső bölcsességet.”*

³¹ A Tao Te King értelmezésénél azt kell figyelembe venni, hogy az univerzumban alapvetően egyetlen törvény létezik, ami így szól: **Minden Egy!** Ez itt és most azt jelenti, hogy minden tanító ugyanarról beszél, akkor is, ha keresztény, hindu, buddhista, taoista stb. **Csak mi látunk különbséget abban, amit mondanak.** Ha nem látjuk meg a különbségek mögött az azonosságot, az azt jelenti, hogy még nem értjük a végső bölcsességet.

A Tao Te King képei olyanok, mint egy-egy vízió. Lao-ce látta az igazságot, nem okoskodással, vagy logikai levezetéssel jutott hozzá. A tao lezúdulásáról szóló vízió, nem más, mint a Brahman sugárzás, amiről a hinduizmus beszél, nem más, mint a Tiszta Fény, amiről a buddhizmus beszél, és nem más, mint az isteni szeretet szimbolizáló Fényfolyam, amiről a kereszténység beszél.

(33)

Az okos mindenkit ismer;
a bölcs magában merül el.
Erős, ki harcban legyőz mást;
hatalmas, ki lebírja önmagát.
Gazdag, ki mértéket tart;
míg annak, ki erőszakra hajt,
csak becsvágya a birtoka.
Sokáig él, ki helyét nem hagyja el soha.
Ki meghalt, de emléke él,
neve a hallhatatlanságig felér.

(34)

A hatalmas tao szétárad...
Bármerre nézel megtaláltad.
Minden létező általa születik,
és Ő sohasem tagad meg senkit.
Érdeme, hogy mindent megalkotott,
hírneve, hogy semmit sem birtokolt.
Minden létezőt táplál és betakar,
de ura lenni senkinek sem akar.
Mivel semmit sem kíván, így szerény,
de minden létező hozzá visszatér.
Senki sem tudja,
hogy Ő a mindenség Ura.
Hatalmas a neve,
s az érdeme,
hogy önmagát hatalmasnak nem vallja,
és ezen nyugszik valódi hatalma.

Aki szilárdan a Nagy Formához³² idomul,
az ég alatt mindenhez szabadon viszonyul.

Senkit sem bántva békeességben él,
számára a nyugalom a legnagyobb erény.
Körötte muzsikaszó és lakoma illata száll,
ami csábítja az idegent, ki pihenésre vár.

Ám ha a Törvényt³³ megfogalmazod szóban,
ízét vesztí; így lesz teljesen sótlan.

Ha nézik, nincs, amit lássanak,
ha hallják, nincs, mit hallgassanak.
De, aki használatában elmerül folyvást,
tudja, hogy kimeríthetetlen ősforrás.

Magyarázat (35)

³² A Nagy Forma az a keret, amit a tao megszab. Aki tehát követi a taot, azt nem terhelik kötöttségek, érzelmi és mentális kötődésektől mentes, független, önmegvalósított, teljes szabadságot élvez. Az egyetlen törvény számára a tao, ezen viszont nem helyezheti fölül magát.

Az önmegvalósított személy nem feltétlenül vonul el a világtól, hanem benne él. Nyitva áll az ajtaja mindenki előtt, aki az ő környezetében akarja kipihenni a világi lőtás-futás fáradalmait. Valóban, ő

az oázis, az anyagi világ útvesztőjében bolyongó emberek számára.

³³ Nagyon sokszor visszatérő gondolat, hogy a Törvényt nem szavakba önteni kell, hanem élni. Szavakba öntve már nem az, ami valójában. Aki él vele, csak az érzi az ízt. Ősidők óta próbálkoznak az emberek az Abszolútum törvényeinek megismerésével és megtartásával. Valójában a *Minden Egy* elvének megéléséről van szó. Aki nem éli a Törvényt, annak szüksége lesz szabályokra. A különböző vallások törvényei és szabályai csak azoknak szólnak, akik nem tudnak az Örök Törvényhez igazodni.

Az Örök Törvény megélése nemesítő, felemelő hatású, és boldogsággal tölt el; a szavakba öntött törvények lealacsonyítanak, gúzsba kötnek és betartásuk kényszerűség. Az emberek sokszor panaszkodnak a vezetőik által alkotott törvényekre, pedig csak azt kapják, amit megérdemelnek, az Örök Törvény helyett - amit nem ismernek fel - a vezetőik felemás, testet és lelket gyötrő törvényeit.

(36)

Amit zsugorítani akarnak,
annál jobban terjed.
Amit gyengíteni akarnak,
annál jobban gerjed.
Amit pusztítani akarnak,
virágba borul,
mikor lopni akarnak,
adásba fordul...
Erre azt mondják,
nem értik az okát³³.
A lány legyőzi a keménységet,
a gyenge legyőzi az erőset...

Amint a halnak nem ajánlatos
a víz mélyét elhagynia,
a fejedelemnek sem tanácsos
éles fegyvereit mutogatnia.

Magyarázat (36)

³³ Az itt megfogalmazott jelenség, megegyezik Hermész Triszmegisztosz egyik törvényével. Ez az un. ellenhatás törvénye.

(37)

A tao nem cselekvő,
mégsem kötik korlátok a cselekvésben.

Megváltozna tízezer létező,
ha a vezető a taot követné a létezésben.

Ám ha e változás eredményeképpen
a nép még mindig elmerülne a tevékenységében,
meg kellene fékeznem őket a Névtelennel,
az egyszerűségében végtelennel.

A Névtelen egyszerűsége abban áll,
hogy Ő teljesen vágytalan.
Így a rend magától helyreáll,
és a nyugalom az ég alatt maradéktalan³⁴.

Magyarázat (37)

³⁴ Ha a vezető a taot szerint él, akkor a többi létező őt követve megváltozik. A taot megtapasztalva az első élmény, hogy megszűnnek a korlátok a cselekvésben, mert nincs ellenállás az áramlással szemben. Ezért kellene megfékezni a tevékenységhez ragaszkodókat a vágytalanság útjának feltárásával.

A vágytalanság elérése kiiktatja a cselekvők egy részét, így helyreáll a rend.

Kik a magas Erényt birtokolják,
erényüket nem mutogatják.

Kik az alacsony erényt mutogatják,
a magas Erényt nem birtokolják³⁵.

A magas Erény nem-cselekvő és a nem-létből fakad,
az alacsony erény tevékeny, és a létezéshez tapad.

A magas emberség tevékeny, és a nem-létből merít,
a magas igazságosság tevékeny, amit a létezés hevít.

A magas szertartásosság tevékeny,
s ha válasz rá nem érkezik,
a létbe temetkezve kevélyen
küzdésbe feledkezik.

Ezért ahol a taot nem követik,
ott az erény megszületik.

Ha az erényességet elveszítik,
emberséggel helyettesítik.

Ha az emberség kihal,
az igazságosságé a diadal.

Hol legyőzetik az igazságosság,
helyébe lép a szertartásosság.

Így, ahol a hűség és a bizalom hiányzik,
ott a szertartásosság üres burka látszik³⁶.

Ez a rend felborulásának kezdete.

Az „előre tudás” pedig a tao virágának jele,
ami az ostobaság eredete.

Ezért, aki felnőtt, szilárd alapon áll,
nem csúszik el a burok vékony héján.
A gyümölcsöt várja, nem a virágot nézi,
így minden dolog lényegét megérzi.

Magyarázat (38)

³⁵ Ha az emberek elveszítik a taoval a kapcsolatukat, akkor világukban érzelmi és gondolati degradáció veszi kezdetét. Ennek első lépése az Erény kialakulása, amit - hogy meg tudjunk különböztetni a hétköznapi erénytől (alacsony erény) - magas Erénynek nevezünk. A magas Erény még kapcsolatban áll a taoval, mert nem-cselekvő és a nem-létből fakad, vagyis részben még hordozza a tao tulajdonságait. A lépések tehát a következők:

- magas Erény,
- magas emberség,
- magas igazságosság,
- magas szertartásosság.

A fentiekre jó példákat találunk a jelenleg fennálló vallások gyakorlatában is. Az a vallás, ami a magas szertartásosságig degradálódott, már nem csak a taoval való kapcsolatát veszítette el, hanem erőszakos hittérítést folytat. Erről ismerhetjük meg. De a degradálódás nem áll meg ezen a ponton, mert mind a négy fogalomnak megtalálhatjuk az alacsony

változatát is. (A vers csak az alacsony erény leírásáig követi ezt a folyamatot.)

³⁶ Amikor a magas szertartásosság kiüresedik (csak a burka marad), akkor az emberek számára az alacsony erény betartására vonatkozó szabályokat írja elő, így születnek a vallási tiltások. Az emberek nem ismerve a taot az alacsony erény szemszögéből ítélik meg egymás cselekedeteit, így születnek a bűnök és alakul ki a „mindannyian bűnösök vagyunk” komplexus.

Most már láthatjuk, hogy milyen mélyre degradálódott, és milyen távol került az Abszolútum tanításától egy olyan vallás, amely tiltásokkal, erőszakos hittérítéssel, és az emberi bűnösség hangsúlyozásával manipulálja követőit.

Már az ősidőkben az Egységet elérték,
a Völgy, a Szellem, a Föld és az Ég.
Az Ég az Egység révén tiszta lett,
mert benne minden az Egység által született.
A Föld az Egység révén lett rendületlen,
s az Egység által ébredt öntudatra a Szellem.
A Völgy az Egység révén megtelt étellel.
A vezetők az Egység vezérelte tettel
irányították, mi az ég alatt létező,
s mindez az Egységnek köszönhető.

Ha az Ég nem lett volna tiszta, bealkonyul,
ha a Föld nem lett volna rendületlen, meghasonul,
ha a Szellem nem jut öntudatra, elborul,
ha a Völgy nem telik meg étellel, elsivárul...
Ha a létezés nem az Egységből eredne,
az élet az ősforrás híján megsemmisülne,
ha a vezető nem az Egység által vezetne,
megbecsülés helyett, hatalma megrendülne.
Ezért lesz a „magasnak” „alacsony” az alapja,
az „előkelő” a „jelentéktelenek” apja³⁷.

Úgy helyes, ha a vezetők magukat árvának tekintik,
ha a „jelentéktelenek” nem őket követik.
Ahogy a kocsi nem azonos részeinek összességével,
az Egység részeinek halmaza
sem azonos az Egységgel.
A drágakő csillogása, káprázat,
egyszerű kőnek lenni szolgálat...

Magyarázat (39)

³⁷ Helyezzük bele magunkat, abba a korba, amikor a Tao Te King született. Az ókori kultúrákban teljesen elfogadott nézet volt, hogy az uralkodó közvetlenül Isten leszármazottja, aki azért rendelkezik minden isteni tulajdonsággal (szépség, gazdagság, hatalom, tudás stb.), mert feladata, hogy népéről gondoskodjon, őket ellássa.

Ugyanez a nézet jelenik meg itt is. Az uralkodó, aki a taot követi, maga „ellátatlan”, róla ugyanis az univerzum gondoskodik, cserébe neki kell gondoskodnia alattvalóiról. Valójában a tao szerint, a taohoz kell vezetnie őket, ezért árvák az uralkodók, ha népük nem követi őket, hiszen akkor nem tudják ellátni feladatukat, amiért születtek.

A történelem folyamán az uralkodóházak leszármazottjai egyre távolabb kerültek a taotól (vagy adott kultúrkörben Istentől), ezért elvesztették azt a jogot, hogy a nép vezetői legyenek. Ahol legtovább megőrződött ez a tradíció, hogy a király (királynő) a nép atyja (anyja) – még akkor is, ha ez ma már csak image – ott maradt fenn máig is a királyság.

A népnek szüksége van kapaszkodóként arra a tudatra, hogy róla valaki gondoskodik. Ha nincs Isten hite, vagy Istent az elidegenedett vallások tőle túl távolra helyezik, akkor ilyen kapaszkodót talál a „jó” uralkodóban, aki lehet, hogy rossz, de mégis lelki hiányt pótol. Ezért tudnak fennmaradni egyes

rezsimek. A néptől elidegenedett hivatalnokok serege nem tudja betölteni ezt a lelki szerepet, ezért a hatalom a néptől elszakad, és a nép szembe kerül a hatalommal. Ez a törvények be nem tartásához, végső soron káoszhoz vezet, mint ahogy azt Lao-ce nagyon jól látta már több mint kétezer évvel ezelőtt.

Az ellentétek eredete a tao mozgása,
az engedékenység a tao tulajdonsága.

Minden, mi az ég alatt létezik,
a létből, s a lét által keletkezik.

De maga az eredendő létezés,
a nem-létből való keletkezés³⁸.

Magyarázat (40)

³⁸ A tao magában foglal mindent és mindennek az ellentétét, de ezek harmonikus egységben vannak jelen benne. Az ellentétek a mi világunkban (az ég alatt) a tao mozgásából erednek. A tao mindenhová egyformán áramlik, de mi a tao befogadása elé akadályokat gördítünk, nem engedjük szabadon mozogni.

Az engedékenység (egyes fordításban gyengeség, de ezt félreérthetősége miatt más szóra cseréltem), azt jelenti, hogy a tao megengedi nekünk még azt is, hogy szembeszálljunk vele. Ez az Isten hiteiben megfelel a szabad akarat törvényének.

Az ég alatti egymást hozza létre, vagyis minden a lét által születik, ez alól csak az eredendő létezés a kivétel. Vagyis volt egy kezdet, amikor a létezés elindult és ez a nem-létből jött létre. Ez a nem-lét azonban nem az üresség mert, ha az lenne, akkor ez szerepelne a szövegben. A nem-lét a

megnyilvánulatlan állapot, amiben már minden jelen van, csak nincs mozgásba hozva. Amikor a tao mozgásba lendíti a megnyilvánulatlant, akkor kezdődik a létezés és ez egyben az ellentétek eredendő oka is.

Képzeljük el, hogy elültetünk százezer babszemet. Nem egyszerre fognak kicsírázni, nem ugyanakkorák lesznek, és nem egyszerre hoznak termést. Valami hasonló történik a teremtésben is, csak sokkal nagyobb léptekben. Azt a fényt, ami bevilágítja a megnyilvánulatlant, a lélekcsírák nem ugyanolyan mértékben képesek befogadni, ezért más és más fejlődési stádiumot képviselve jelennek meg előttünk. Ezért mi azt hisszük, ezek nem ugyanazok a lények, pedig lényegüket illetően azonosak.

Aki kiváló, a taoról hallván,
teljes odaadással belső megvalósításra törekszik.

Aki átlagos, a taoról hallván,
küzdelseibe merülve, külső tettekkel igyekszik.

A semmirekellő, a taoról hallván,
jót nevet, majd saját ostobaságával cselekszik...

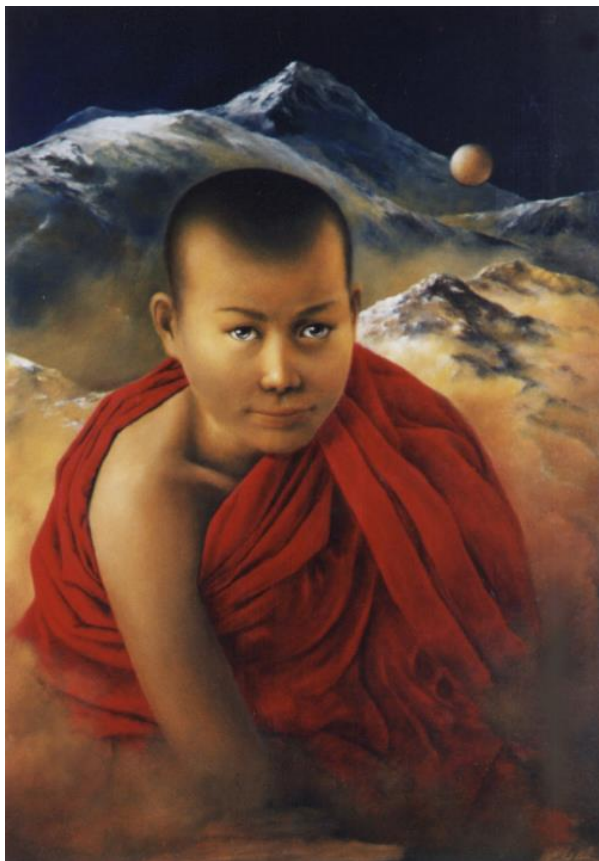
Ha nem így tenne,
a tao nem a Világosság útja lenne.

Ezért mondják: a világosság, sötétség;
a magasztosság, közönségesség;
a sima út, göröngyöktől boltos,
a legfehérebb szennycsíkoktól foltos;
az erényességet fogyatékoság kicsinyíti,
s mi az erényt erősíti, másfelől gyengíti;
ami természetes a színességben,
megfakul a szürkességben...

A legnagyobb négyszög nem szögletes,
a legnagyobb edény sokára lesz tökéletes.

A hatalmas zene, az üresség csendje,
a hatalmas kép, a formátlanság rendje.

A tao a névtelenség homályába vész,
ám általa érhető el a végső beteljesedés.

André Kurta: Szemed világa - lelked világa

**„Aki kiváló, a taoról hallván,
teljes odaadással belső megvalósításra törekszik.”**

(42)

A Végső Valóság³⁹, ha megnyilvánul,
neve Egységet jelent,
az Egység Kettősséggé tágul,
majd Hármasságot teremt.

A Hármasság szüli az összes létezőt,
akik önmagukon hordják a jin és jang erőit.
hátukon a jin, keblükön a jang,
közöttük az életlevegővel jön létre összhang.

Az emberek a legjobban az ellátatlanságtól⁴⁰ félnek,
mert ekkor a legteljesebb önmegtagadásban élnek.
Mégis a valódi vezető elhagyatott árva,
gondja másokra van és nem önmagára.

Gyakran a dolgok az által növekednek,
hogyan azokat kisebbíteni igyekeznek.
Máskor a dolgok kisebbnek mutatkoznak,
ha róluk felnagyítva nyilatkoznak...
Amit mestereim nekem tanítottak,
azt tanítom én is a tanítványoknak.
Ha talállok erőszakos embert,
aki természetes halált lelt,
elfogadom, mint mestert⁴¹!

Magyarázat (42)

³⁹ A tao, mint az Abszolútum első megjelenési formája, eredendően megnyilvánulatlan. Ekkor még nem lehet nevet adni neki, hiszen nem ismerjük egyetlen tulajdonságát sem. Amikor megnyilvánul az első ismeretünk róla, hogy Ő az Egység, amiben minden jelen van. Az Egység később Kettősséggé, duális világgá tágul, amelyben már megjelennek az ellentétek, majd az ellentétek végtelen harcának elkerülése érdekében létrejön egy kiegyensúlyozó tényező, a Kettősség Hármassággá alakul.

Ezt a folyamatot egyes vallások az Atya, Anya (Szentlélek), Fiú hármasságaként interpretálják. A védikus szentírásban több hármasság is megjelenik, ezek közül egyik sem feleltethető meg pontosan annak, amiről itt szó van. Maradjunk egyszerűség kedvéért annál az elképzelésnél, hogy erőkről van szó, jin és jang erőről, és a kettő között összhangot teremtő erő leginkább szeretet energiaként értelmezhető. A világ tehát a szeretet energia működésének hatására jött létre. Felvetődhet a kérdés, hogy mire alapozom ezt az állításomat? Egyszerű: csak a szeretet energia képes teremteni, ahol nincs jelen a szeretet, ott minden pusztulásnak indul. Aki nem hiszi, próbálja ki saját életében!

A teremtetett lények ugyanennek a két erőnek a hatása alatt állnak, amelyek között a csi-vel lehet összhangot teremteni. A csi-t itt életlevegőnek fordítottam, de ugyanazt a fogalmat takarja, mint a

prána, életerő, életlehelet. A védikus irodalom az életlevegő kifejezést használja, aminek a megfelelő irányításával eljuthatunk a megvilágosodáshoz. Valóban, itt is erről van szó, amíg a jin és jang között nincs összhang, addig nem lehet szó az Egységbe való visszatérésről sem.

⁴⁰ Az ellátatlanság a kitaszítottság állapota, amikor nincs, aki gondoskodik rólunk. A vezetőkről az univerzum gondoskodik, mert az ő feladatuk az alattvalókról való gondoskodás.

⁴¹ Aki erőszakot alkalmaz, erőszakos halállal hal. Ez következik a taoból. Ha mégsem ez történik, mondja Lao-ce, akkor valami nála nagyobb mesterről lehet csak szó. Ilyen esetről említést tesz pl. a védikus szentírás, Krisna és Ardzsuna erőszakot alkalmaztak a háborúban, majd dolguk végeztével önként, testüket elhagyva távoztak.

Tekintsd a legkeményebb sziklát az ég alatt,
a leglágyabb víz mégis legyőzi azt...

*A nem-lét valójában üresség,
ahol megnyilvánulatlan a teljesség.
Itt az őscsend honol mozdulatlan,
és benne minden öntudatlan.*⁴²

Ami a nem-létbe behatol és mozgást teremt,
kiárad, mint megnyilvánult, ami létet jelent,
és betölt minden köztesnek nem nevezhető teret⁴³.
A nem-cselekvés az egyetlen hasznos módja annak,
hogy ne álljunk ellen a kiáradásnak.
Így valósulhat meg a szó nélküli tanítás,
ami kevesek számára elérhető önmegvalósítás.

Magyarázat (43)

⁴² A szerző kiegészítése, magyarázat a nem-lét megértéséhez (vö. 4, 5, 14).

⁴³ A magyarázat alapján nyilvánvaló, hogy először a nem-létbe kell behatolnia valaminek, hogy mozgásba hozza, és csak az után tud onnan kiáradni, és mindent betölteni.

Miután ez az erő a létezőket is áthatja, a legjobb nem szembeszállni ezzel a kiáradással, ugyanis ez az erő ellenállhatatlan, olyan, mint a víz, ami még a legkeményebb sziklát is legyőzi. Lao-ce nem nevezi meg ezt az erőt, de valójában a szeretet energiáról van szó. Ez hatol be a nem-létbe, mozgásba hozza, majd onnan kiáradva megteremt minden létezést.

Az Abszolútum ezzel az energiával, ha befogadjuk, szó nélkül tanít bennünket. Mire tanít? Arra, hogy Minden Egy! Nekünk is így kell ezt továbbadni!

Hírnév vagy élet, melyik áll közelebb?
 Élet vagy javak, melyik a kedvesebb?
 Szerzés vagy vesztes az ártó tapasztalás?
 A nagy zsugoriság, hatalmas pazarlás,
 a nagy felhalmozás, még nagyobb veszteség.
 Nem kerül szégyenbe, ki tudja mi az elég,
 nem kerül veszélybe, ki ismeri a határt...
 Így örök biztonságban nem féli a halált⁴⁴.

Magyarázat (44)

⁴⁴ A híres emberek nem élhetik a saját életüket, folyton kirakatban vannak, és mindig maszkot hordanak. Akik, az anyagi javak gyűjtögetésével foglalkoznak, azok sem élhetik a saját életüket, mert a szerzés és javaik védelme elveszi az idejüket. Van, akinek a javak megszerzése, van, akinek az elvesztése okoz gondot, mert mindenkinek más a sorsa.

A zsugoriak és a nagy felhalmozók, valójában a legnagyobb pazarlók, mert javaikat kivonják a körforgásból, ugyanakkor maguk nem tudnak élni vele. Hiába van valakinek tíz palotája, egyszerre csak egyben tud lakni, legyen bár ezer ékszere, nem tudja mindet magára aggatni. Ha pedig nem tud élni vele, öröme sem származik belőle.

Ha csak annyit fogadunk el amennyi jár nekünk, akkor örök biztonságban élünk. Sokszor tapasztaljuk, ha egy szegény ember nagyobb összeghez jut, pillanatok alatt hiábavalóságokra költi, mert nem tud élni vele. Csak annyi jár nekünk, amennyivel élni tudunk!

(45)

A legnagyobb tökéletesség, faragatlan
- ez a látszat -,
ám hasznossága kiapadhatatlan.
A legnagyobb teljesség, üresség
- ez káprázat -,
ám benne élve kimeríthetetlenség.

Ami nagyon egyenes, görbének nézik,
aki nagyon ügyes, ügyetlennek vélik,
a nagy vitatkozót, a dadogóhoz mérik...

Ahogy a mozgás a hideget elűzi,
a higgadtság a hevességet lehűti,
úgy a tiszta nyugalom marad,
a rendező elv az ég alatt.

André Kurta: Bárhol lehetsz, de egyedül soha

**„...úgy a tiszta nyugalom marad,
a rendező elv az ég alatt.”**

Mikor az ég alatt az Örök Törvény hat,
munkába állítják a versenylovakat.
Mikor az Örök Törvényre nem figyelnek,
mindenütt hadilovakat tenyésztenek.
Nincs nagyobb bűn, mint a nagyravágyás,
legnagyobb veszély, a nyereség-sóvárgás.
Nincs nagyobb szerencsétlenség,
mint az öntudatlan elégedetlenség.
Ezért akinek elég, ami szükséges,
sohasem ismer, majd szükségét.

(47)

A bölcs sosem hagyja el a várost,
ismeri mégis a világot.

Ablakán át sem pillant az égre,
mégis tudja, mi az Ég Törvénye.

Ám, kit messzire csábít a kaland,
nem a felismerés felé halad...

A bölcs nem jár-ke, mégis a helyére lel,
nem nézelődik, hanem a lényegre figyel,
nem cselekszik, beteljesült életével nevel.

(48)

Aki tanulással tölti kedvét,
napról napra gyarapodik.
Aki a taot követve végzi tettét,
napról napra fogyatkozik.
Vágyaiból folyton elvesz,
dolga végül nem-cselekvés lesz.

Aki a nem-cselekvésben áll,
annak nem létezik akadály⁴⁵.

Aki az ég alattiban dolgoztat,
az mindenért küzdelmet folytat;
pedig az ég alatti elnyerése szolgálat⁴⁶.

Magyarázat (48)

⁴⁵ Aki a világi tudományokban való jártasságra törekszik, annak szellemi gyarapodás lesz osztályrésze. Ezzel együtt feladatai is növekednek, ha ismereteit hasznosítani akarja - ami nélkül pedig semmi értelme a szellemi tőke gyűjtésének.

Aki az Örök Bölcsességet (taot) követi, annak nincs szüksége világi ismeretekre, sem javak gyűjtögetésére, mivel nincsenek vágyai, így cselekedeteinek motivációja is megszűnik. Mivel nem akar semmit elérni, akarata senki és semmi

akarataival nem ütközik. Az Örök Törvény akarata szerint cselekszik, ezért tud mindent elérni.

A nem-cselekvés vagy vu-vej, nem jelent mást, mint beilleszkedést az Élet-folyamba. Három folyam létezik, ami az Abszolútumtól az emberekhez áramlik: az Élet-folyam, a Hang-folyam és a Fény-folyam. Az Élet-folyamba való integrálódás a megvilágosodás első lépése. Aki jól illeszkedik az Élet-folyamba, annak lehetősége lesz belépni a Hang-folyamba, ami nem más, mint az Abszolútum törvényeinek közvetítése az emberekhez. Ezt tette Lao-ce is.

Aki az élet folyamba még nem tudott beilleszkedni, nem kap lehetőséget a Hang-folyamba való belépésre, vagyis bármekkora a tudása, nem az Abszolútum tudását közvetíti. Ismeretei valamely alacsonyabb szintről származnak. Amikor mestert vagy tanítót keresünk magunknak, először nézzük meg megvalósította-e már a vu-vej.

⁴⁶ Aki dolgoztat, azt akarja, hogy őt szolgálják, aki szabad akaratából szolgál, annak pedig mások önként szolgálnak. Aki dolgoztat mindenért meg kell küzdenie, aki szolgálja az ég alattit, megkap mindent, amire szüksége van a szolgálatához. Minden más dolog fölösleges.

A Fény-folyamba való beilleszkedés a szolgálat által történik. Ez nem más, mint Isten szeretetének (fényének) közvetítése az emberekhez. Aki felismeri a Tiszta Fényt (vagy Ősfényt) és nem vállalja a

közvetítést, mint szolgálatot, hanem bele akar olvadni, eggyé akar válni vele, megkapja, amire vágyik, lélekszikraként fog tündökölni és Én-tudat nélkül közvetíti majd a Fényt.

Ez az oka annak, hogy a buddhizmus útján megvilágosodott lények is szolgálatot vállalnak a többi lény érdekében, még akkor is, ha Istent, sőt az egész világot pusztán a szennyezett (megtisztítatlan) tudat termékének tekintik.

(49)

A bölcs nem törődik a saját szívével,
a többi ember szívével lát és érzékel⁴⁷.

Én a jókkal, s a gonoszokkal is jól bánok,
ezáltal nyerem el a valódi jóságot.
Egyaránt hiszek a megbízhatónak, s a hazugnak,
bizalmat adni nekem, ezáltal tudnak.

A bölcs az ég alattiban óvatosnak látszik,
az ég alattiért együgyűséget játszik⁴⁸.
Míg mindenki feszülten figyel az érzékeivel,
ő csecsemőként reagál az ösztöneivel.

Magyarázat (49)

⁴⁷ A bölcs felülemelkedett az emocionális szeretet szintjén, mivel „saját énje egy az ég alattival (vö.13.), ezért mindenkivel a tao szerint bánik. A valódi jóság elnyerése valójában a tao szerinti bánásmód alkalmazása. A valódi jóság nem azonos az átlagos emberek véleménye szerinti jósággal, mert ők nem tudják mi a jó, és mi a rossz. A valódi jóság mindenkihez úgy viszonyul, hogy elősegítse a visszavezetését az Egységhez.

⁴⁸ A bölcs nem mutatja bölcsnek magát, de ez nem valami álszerénység, vagy maszk, hanem az

emberekért történik. Saját életével, személyes példamutatásával csak akkor tud tanítani, ha „leszáll” a többi ember szintjére.

Annyira nyitott és befogadó, mint egy csecsemő; vö. Jézus tanításával: „Ha nem lesztek olyanok, mint a gyermekek nem juthattok be a Mennyei országába”.

Amint belépünk az életbe, megindul a haláltusa⁴⁹.

Mivel a testnek van tizenhárom kapuja⁵⁰,
ezeken keresztül áramlik az energia.

Amit, ha felveszünk, az életet hívjuk magunkhoz,
ha leadunk, az közelebb visz halálunkhoz.

Aki a test kapuit helytelenül használja,
tizenhárom sebezhető pontját megtalálja.

Aki túlságosan ragaszkodik az ég alattihoz,
nem találja a kulcsot a test kapuihoz.

Aki életét bölcsen irányítja,
feltárul számára a kapuk titka.

Békeidőben vadállat nem marja,
háborúban fegyver nélkül szállhat harcba,
mert sem állat, sem ember,
sem szarvak, sem fegyver,
rajta sebezhető pontot nem lel.

Magyarázat (50)

⁴⁹ Már a születéskor elkezdődik a felkészülés a halálra. Minden nap közelebb kerülünk hozzá, a halál ugyanis elkerülhetetlen. A mai kor embere nem mer szembesülni a halállal, sőt mindent megtesz, hogy megfélemedkezzen róla. Ezzel ezt a felkészülést elodázza. Váratlanul hal meg, és rendezetlenül hagyja hátra a dolgait, ami kötődéseket eredményez számára a fizikai létsíkhöz.

⁵⁰ A test tizenhárom kapuja a hét főcsakra és a hat testnyílás (szem, fül, orr, száj, végbélnyílás, nemi szerv). Ha ezeket helyesen használjuk, akkor életet veszünk magunkhoz, ha helytelenül, akkor a halálunkat siettetjük. Ezért mondja a mester, ha valaki az életét bőségesen táplálja (a test kapuit öncélú érzék kielégítésre használja), akkor számára ezek a kapuk sebezhető pontok és a halált hozzák közelebb. Aki megtanulja a kapukat szabályozni (uralja a vágyait), annak a kapuk ismerete az élet megnyerését jelenti, és minden körülmények között sebezhetetlenné válik. Az 52. vers alátámasztja és részletesebben elmagyarázza a fentieket:

*„...Aki bezárja teste kapuit, ha vágyat észlel,
sosem fárad el, mert beéri kevéssel.
De ha elmerül a tevékenységben,
és teste kapuit kitarja egészen,
élete végéig a vágyak kísértik,
nem menekül tőlük, utolérik...”*

A Tao létrehoz, az Erény pedig fenntart⁵¹.
Együtt megalkotják és kiteljesítik a Formátlant.
Ez az a két titokzatos, egymást kiegészítő erő,
melyet tisztel és nagyra becsül minden létező.

A Tao életre hív, de birtokba nem vesz,
az Erény táplál, nevel, tökéletessé tesz,
ápol, védelmez, nem parancsol még sem,
mert mindkettő egy az örök természetességgel.

Magyarázat (51)

⁵¹ Az univerzumban ható erők közül a Taot a legmagasabb jang (teremtő) erőként, míg az Erényt a legmagasabb jin (befogadó) erőként lehet értelmezni.

A kereszténységben a legmagasabb jang, a Krisztuserő (Fiúi tényező), míg a legmagasabb jin, a Szentlélek (Anyai tényező).

Az Atyai tényezőről a taoizmusban direkt módon nem esik szó. Több helyen utalás történik arra, hogy a Taot valami létrehozta, ami azonban a Tao fölött áll, arról nem alkothatunk képet, mert felfoghatatlan (1, 4, 14, 21, 25).

Az Ősanya az ég alatti kezdete.
minden létező az ő gyermeke.
Ki ezt tudja, az anyához visszatér,
s élete végéig nem fenyegeti veszély.
Aki bezárja teste kapuit, ha vágyat észlel,
sosem fárad el, mert beéri kevéssel.
De ha elmerül a tevékenységben,
és teste kapuit kitárja egészen
élete végéig a vágyak kísértik,
nem menekül tőlük, utolérik.

Aki észreveszi a parányt, a világosságot eléri;
birtokolja az erőt, ki a gyengét megvédi.
Aki számára a külső ragyogás eszköz az éjben,
az megőrzi magát minden veszélyben.
Akinek nincs fontosabb, mint a belső világosság,
annak életébe beépül az örökkévalóság.

(53)

Ha csak szemernyi a tudásom,
de a hatalmas tao útját járom,
félelmem csak attól lehet,
hogy az útról letévedek.
A tao útja sima és egyenes,
mégis mindenki ösvényt keres⁵²...

Ha az udvart betölti a „rend” és a pompa,
a szántóföldet előnti a gaz és a dudva...
A nép magtárai üresen állnak,
a vezetők ékes kelmékben járnak...
Éles kardjaik villognak a fényben,
ételben, italban dúskálnak kevélyen...
Vagyonukkal hivalkodnak,
rablás útján gyarapodnak...
Így jutnak az élre...
Ez nem az Ég Törvénye!

Magyarázat (53)

⁵² A Tao útja azért sima és egyenes, mert az önmegadás útja, a vágytalanság útja, az egyszerű természetesség útja. Aki mellékutat keres, kibúvót keres mindezek alól. Bármilyen vallást kövessen valaki, ha valóban az Ég Törvénye szerint él, akkor a Tao szerint él, mert a Tao univerzális, vallásoktól független elvrendszer.

Ilyen szempontból mindegy, hogy létezik-e Isten vagy nem, személyes-e vagy személytelen, belül van, vagy kívül is megtalálható, amit senki sem kerülhet el az, hogy a többi létezővel egységben és harmóniában, vagyis a Tao szerint éljen.

Természetesen az egyén számára fontos lehet, hogy honnan erednek ezek a törvények, mert ő a végső választ keresi. Lao-ce túl van a végső válasz keresésén, Ő benne van az Egységben. Istenről azért nem tudott mondani semmit, mert nem különült el Tőle. Ha nem különülünk el valamitől, akkor nem tudunk róla képet alkotni!

Annak a számára, aki benne van az Egységben az Abszolútum nem ilyen vagy olyan, ahogy a vallások leírják, hanem bármilyen, mert Ő az Abszolútumot látja a kőben, a rovarban, a koldusban vagy a gyilkosban. De a vallásoknak is igazuk van, amikor azt mondják, hogy Isten ilyen vagy olyan, mert ekkor Isten egy bizonyos aspektusára akarják felhívni a figyelmet.

Amit Lao-ce lát az Abszolútum, ami szám-misztikailag a körrel szimbolizálható, Ő a végtelen, határtalan, felfoghatatlan. Amiről a vallások beszélnek az Egy (Egység) az Abszolútum körülhatárolt formája, a nevén nevezett. Ezért mondja Lao-ce, nem lehet nevén nevezni azt, akiről ő beszél mert, ha nevén nevezik már nem lesz az, aki volt. A név ugyanis behatárolja a végtelent, kiszakít belőle egy részt, és ezzel kitüntet egy bizonyos aspektust.

Kinek az Erény a szilárd alapja,
 azt vágya magával nem ragadja...
 Akit átölelt a Törvény,
 nem hat reá az örvény...
 Az utódok áldozatai megmutatják,
 ha az ősatyák törvényét betartják⁵³.

Aki önmagában tökéletesíti a taot,
 annak az Erény az igazságot adja.
 Aki családjában tökéletesíti a taot,
 az Erényből a bőséget fogadja.
 Aki falujában tökéletesíti a taot,
 az Erény által kimagaslik,
 Aki az országban tökéletesíti a taot
 az Erény útján meggazdagszik.
 Aki az ég alattiban a taot hirdeti,
 az egyetemes Erényt elérheti.

Így magunkban felismerjük önmagunkat,
 a családban felismerjük családjunkat,
 a faluban felismerjük falunkat,
 az országban felismerjük országunkat,
 az ég alattiban felismerjük a világot...
 Hogy honnan ismerem én a valóságot?
 Megtaláltam önmagamban a világot⁵⁴!

Magyarázat (54)

⁵³ Az önmegvalósított személy, aki sziklaszilárd az önvalóban, megáll bármilyen körülmények között. Aki még nem önmegvalósított, annak szüksége van emberi törvényekre. Ezért ősidők óta az apák utódaikra örökítik törvényeiket. Ha az utódok nem követik ezeket, és nem mutatnak be áldozatot az ősatyáknak, akkor az egész nemzetség, nép, emberiség fokozatosan degradálódik, egyre alacsonyabb rezgésszintre kerül (vö. védikus iratok).

Az áldozatbemutatást általában valamilyen halottkultusz formájában valósítják meg a különböző kultúrák. Ezek az elhunyt szellemi világban való útját, megtisztulását segítik (vö. Egyiptomi halottaskönyv). Ezért tettek megszentelt ételt, italt a halott mellé. Az elhunyt a szellemi síkon fogyasztott abból, megtisztult és könnyebben felismerte az Ősfényt, amit követnie kell a halál után.

⁵⁴ Az ember, mint mikrokozmosz, az egész univerzumot tartalmazza törvényszerűségeivel együtt. Aki tehát belső úton járva önmagát tanulmányozza, az megismerheti a külső valóságot. A belső mikrokozmosz a külső makrokozmosz leképezése, ha belül megváltoztatunk valamit, annak hatása lesz a külső világunkra és fordítva. Ez a hermetikus elv.

Nem szabad azonban megfeledkeznünk arról, hogy a makrokozmoszt bizonyos torzítással

tükrözzük vissza (kivéve a teljesen megtisztult személyeket), ezért óvakodjunk attól, hogy önmagunk tanulmányozása alapján messzemenő következtetést vonjunk le a makrokozmosz felépítéséről és működéséről. Akinek a mikrokozmosza torz, és abból von le következtetéseket, annak a tanítása is torz lesz.

Aki birtokolja az Erény teljességét,
annak élete újszülött gyermeki lét.
Nem ismeri meg kígyó, rovar mérgét,
ragadozó nem támadja, s nem tépi szét.
Csontjai, izmai finomak és lágyak,
mégis szilárd a tartása, amint jelleme,
Elmáját nem kötik le a nemek közti vágyak,
mégis teremteni képes a szelleme.
Ez az életerő legmagasabb foka.
Kiáltozhat folyton, nem fárad el soha...
Ez a harmónia legmagasabb foka.
A harmónia ismerete, az örök létezés,
az örökkévalóság tudása, a végső felismerés⁵⁵.
Csordultig betelni az élettel,
baljós előjel...
Ha a szív hajszoja az életerőt,
Merevségek akadályozzák a létezőt.
Az erő teljében járón az öregedés a jel,
ha élete során a taora nem figyel.
Aki nem a tao szerint vezetni az életet:
az korai halállal beteljesíti a végzetet.

Magyarázat (55)

⁵⁵ Az örökkévalóság tudása azt jelenti, hogy örök életű lelkek vagyunk, elpusztíthatatlanok, az örökkévalóság részei. Ha örök életűek vagyunk, akkor nem valószínű, hogy csak egyszer születünk meg fizikai inkarnációban. Miért pont csak egyszer

történne ez meg velünk? Lao-ce mégsem beszél soha az újjászületésről, reinkarnációról. Vajon miért?

Egyszerűen arról a pontról, ahonnan Ő nézte a világot, nem volt jelentősége annak, milyen formában létezünk éppen. A megvilágosodott számára az újjászületés nem egyéb, mint ruhacsere, amire nem érdemes szót vesztegetni. Éppen ezért nem siet meghalni sem, hiszen hová siessen? Nincs más dolga, mint együtt rezegni a taoval, amit megtehet akár fizikai testben, akár anélkül.

Sosem értettem, hogy napjaink „megvilágosodottjai” miért sietnek elhagyni ezt a dimenziót? Valószínűleg szerintük van másik, ami jobb. Szerintem csak egy van, amit úgy hívnak, Egység. Ha ezt elérte valaki, látja, hogy soha nem is volt más, csak ez. Ő hitte többnek, mert illúziók rabja volt. Ez az illúzióburok több réteget képvisel körülöttünk, ha valaki levet egy réteget, már azt képzei megvilágosodott, ami valamilyen szinten lehet igaz, de még nem a Végső Valóság.

Akkor milyen a Végső Valóság? Mindenki másképp írja le... Ennek csak egy magyarázata lehetséges: a *Végső Valóság minden eddig ismert leírás fölött áll*. Fontos-e tudnunk itt és most, milyen valójában? Nem. Elég, ha valamely aspektusát megismerve közeledünk hozzá. Attól nem kell félnünk, hogy eltévedünk, mivel rajta kívül nem létezik semmi.

(56)

Aki tud, az ura a szónak.
aki nem tud, beszél valótlan⁵⁶.
Bezárni a test kapuit, a vágyak hordozóit,
megoldani a lélek elrejtett csomóit,
tompítani a belső élességet,
mérsékelni a külső fényességet...
Így elvégezve a lelki öntisztítást,
ez jelenti a titkot, az önmegvalósítást⁵⁷.

Aki ezt elérte, senkinek sem rokona,
de nem is tekinthető idegennek soha.
Számára nincs, ami hasznos lenne,
de olyan sincs, amiben kárt szenvedne.
Nem közrendű, de nem is előkelő,
mégis az ég alattiban kiemelkedő.

Magyarázat (56)

⁵⁶ Aki ura a szónak, tudja, mikor, kinek, mit, hogyan lehet elmondani. Mindenkinek csak annyit kell tudnia, ami éppen szükséges ahhoz, hogy a következő lépést megtegye. Ha valakinek ennél többet adnak, úgysem fogadja be, elfelejti, mert elméjében van egy beépített mechanizmus, ami törli, vagy a tudatalattiba száműzi a fölösleges információkat. A valódi tudás átadásához nincs is szükség szóra.

Mégis, miért beszélnek a mai korok tanítói, ahelyett, hogy szó nélkül tanítanának? Sajnos annyi

a fecsegés és a fölösleges információ, hogy ebben a szóáradatban senki sem venné észre őket. Senki sem hozzájuk menne tanulni, hanem a fecsegőkhöz. (Mikor mesterem megvilágosodott, sorra járta a spirituális köröket, ahol szó nélkül üldögélt. Egy évtized múlva, fél kezén meg tudta számolni hányan ismerték fel.)

⁵⁷ Egyes fordításban az önazonosítás kifejezés szerepel. Valójában az önmegvalósításról van szó, az önvaló (Atman) elérésének útját vázolja fel Lao-ce. Az önmegvalósított személy tudja, hogy a rokoni kapcsolatok ideiglenesek, életről életre változnak, ezért mindenkivel egyformán bánik. Ez azonban nem jelent közömbösséget, épp ellenkezőleg ő mindenkinek a barátja. Az ő értékét nem a rang vagy a vagyon szabja meg, hanem az életbölcesség, a valódi tudás.

Az ország kormányzása
a szabályok egyenes betartása,
a háború megnyerése
a szabályok ravasz kikerülése
által vihető végbe.

De az ég alatti elnyerése
csak a szolgálat felismerése
által jöhet létre⁵⁸.

Ez az ég alattiban törvény.

Honnan tudhatom ezt én?

Íme lásd: minél több dolog tiltott,
annál több ember lesz elnyomott.

Minél nagyobb a fegyverzaj,
annál teljesebb a zűrzavar.

Minél több ember lesz ügyes mester,
annál több fölösleges dolgot találnak fel.
Minél inkább a törvénykezés parancsol,
annál több tolvaj, rabló harácsol⁵⁹.

Ezért a bölcs ember úgy kormányoz,
hogy a nem-cselekvés által szabályoz.

Ha ő magában nyugalmat teremtett,
a nép magától lesz fegyelmezett.

Ha ő törvényekkel nem fontoskodik,
a nép magától gazdagodik.

Ha ő a vágytalanság útján halad,
a nép természetes állapotban marad.

Magyarázat (57)

⁵⁸ Más fordítások szerint: az égalatti meghódítása nem-dolgoztatás útján lehetséges. Gondoljuk meg, mit jelenthetett a „nem-dolgoztatás” Lao-ce korában! Dolgoztat az, akinek mások szolgálnak, aki nem dolgoztat, az viszont szolgál. Nincs harmadik lehetőség. Ezért, ennek a mondatnak a magyarázata: az ég alatti elnyerése a szolgálat által lehetséges! Vizsgálhatjuk innen-onnan, próbálhatjuk szépíteni, ez alól nincs kibúvó!

⁵⁹ Ahol sok a tiltás, ott az embereket szabad akaratokban korlátozzák, ezért azok elnyomottnak fogják érezni magukat. A háború mindig zűrzavart szül, mert ellenőrizhetetlen körülményeket teremt. Napjainkban különösen sok a fölösleges dolog, s főképpen a hölgyek kedvelik ezeket. (Valaki feltalálta nekik a szempillafestéket, de ahhoz szempillafestő kefe is kell, akkor festék lemosóra is szükség lesz, sőt az egésztest bele kell tenni egy dobozba, azt a neszesszerbe stb.) Egy fölösleges dolog feltalálása maga után vonja a következőt, ami a dolgok végeláthatatlan áradatát eredményezi szükségtelen kötődéseket alakítva ki így az anyagi illúzióvilághoz. (Így aztán a nő meghalni sem tud szemspirál nélkül. Mellé kell tenni a koporsóba!)

Ahol az embereket nem a belső törvény irányítja, mert az erkölcsi értékrendjük megingott, ott a külső szabályok tömkelegét hozzák létre. De a szabályok

útvesztőjében egyre több a zavarosban halászó, akik mindig megtalálják a kiskapukat. Nem ismerünk-e rá saját korunkra?

A megoldás, a bölcsek általi példamutató magatartás. De hol vannak a bölcsek, akik a nem-cselekvés művészetét élik? Egy biztos, nem a kormányzásban.

Mikor a kormányzás unottan kegyes,
a nép egyszerűen boldog és türelmes.
Mikor a kormányzás fürkészően éber,
a nép számára egy az, a szerencsétlenséggel.

Ó, a szerencse! Mily végletek!

Nincs igaz és hamis, sem ítéletek!
A szerencséből boldogtalanság fakad,
a szabályos a szabálytalan felé halad.

A jó újra meg újra rosszra vált,
az ember ősidők óta tévelygésbe zárt.

Ezért a bölcs ember a négyszöget
nem nyesi le, hogy a kört formázza meg...

A sarkot nem úgy alakítja,
hogy az összetevőket meghajlítja...

Az egyenest nem úgy húzza,
hogy feszüljön, mint íj húrja...

Saját ragyogását nem fedi fel,
hogy másokat ezzel vakítson el⁶⁰.

Magyarázat (58)

⁶⁰ Amikor az ember belekontárkodik a tökéletesen szabályozott és önfenntartó univerzum működésébe, akkor belezuhan a végletek világába, a dualitásba, ahol az ellentétek harca közepette végeláthatatlan tévelygésbe kezd.

A bölcs nem él mások befolyásolásával, a szögleteset meghagyja szögletesnek, a szabálytalant szabálytalannak. Általában mindent természetes állapotában igyekszik megőrizni.

Saját fényét azért nem fedi fel, mert ezzel a tömegek és önmaga közé falat vonna, ami akadályozná tudásának átadását a népnek. A népet úgy lehet leginkább tanítani, ha vele élünk. Az elvonult bölcs tudása terméketlen, nem azért kapta, hogy magányba vonuljon, hanem azért, hogy felemelje környezetét. Ezért azok a spirituális tanítók, akik meditatív állapotba merülve, folyamatosan nincsenek jelen az alattuk állók számára, saját felsőbbrendűségüket hangsúlyozva ezzel, valójában maguk is tanításra szorulnak.

(59)

Kinek az ország kormányzása
s az ég szolgálata a sorsa,
annak az erény felhalmozása
idejekorán, a legfontosabb dolga.
A felhalmozott erény legyőzhetetlen,
a legyőzhetetlen határa ismeretlen.
Ezzel az ország birtokban tartható.
Ha a kormányzó jin anyát követi,
minden cselekedete maradandó,
így országát biztos alapra fekteti,
s mély gyökere az örökké létező tao.

André Kurta: Memento

**„...így országát biztos alapra fekteti,
s mély gyökere az örökké létező tao.”**

Az ország kormányzására időt vesztegetni
olyan, mint kicsiny halakat sütogetni,
(*fáradtságos és nem gazdaságos*)⁶¹.

Ám ha az ég alattiban taoval vezetnek,
a holtak szellemei csodákat nem tehetnek.

Így a szellemek élőknek nem ártanak,
s mint ahogy a bölcsek, senkit sem bántanak.

Ha pedig sem a bölcsek, sem a szellemek
embereket meg nem kísértenek,
hanem az erény útján maradnak,
céljukat elérik, az egység felé haladnak⁶².

Magyarázat (60)

⁶¹ Akkor kormányozzák helyesen az országot, ha hagyják a dolgokat a maguk medrében folyni. Amikor kormányozni akarják, akkor fáradtságos, és fölösleges tevékenységbe kezdenek, ami olyan, mint kicsiny halak sütogetése. Ki az, aki kis halakat süt, amikor egy nagyot is készíthetne? Az, aki tudatlan és nem ismeri a taot.

⁶² Ez az egyetlen hely, ahol egyértelmű utalást találunk Lao-ce-nél a halálon túli szellemi létre. A holtak szellemei, ha eltévednek (nem a tao útját követik) ártalmára lehetnek az élőknek. A tao szellemében vezetett országban ez nem fordulhat

elő. Aki önmagát átadva, ragaszkodás mentesen, kötődések nélkül éli az életét, az halála után nem ragad le egy köztes létsíkon.

A bölcsek is kísértést jelenthetnek akkor, ha olyan tudást adnak át, amire a nép még nem érett. Ekkor a *spirituális* eszközöket *világi* céllal kezdik el alkalmazni, mivel nem értik a valódi célt. A spirituális eszközök spirituális célok megvalósítására szolgálnak. A világi célokat világi eszközökkel kell megoldani. Ha nem így történik, akkor ez a társadalom morális, kulturális, spirituális hanyatlását fogja előidézni.

Napjainkban különösen nagy felelősség terhel minden spirituális tanítót. Sokan spirituális eszközöket adnak át, hogy tanítványaik világi céljainak megvalósítását elősegítsék. Ez nem az egység felé haladás!

(61)

A nagy ország hasonlóan, mint egy folyam,
a kis folyókat befogadva célja felé halad,
a legnagyobb jin, mint egy központ olyan,
nyugalma legyőzi a jangot, mert ő az alap.

Így legyen a nagy ország alapja a kicsinek,
mert önmagának azt, csak így nyerheti meg.

A kis ország pedig, mint alattvaló,
elérheti mindazt, mi a nagyhoz tartozó.
Ha nagyok vagyunk, magunkat alulra tegyük,
ha kicsik vagyunk, nincs máshol helyünk,
mindkét esetben csak ekkor nyerhetünk⁶³!

Egy nagy ország többet nem kívánhat,
mint másokkal egyesülve szaporodjon.

Egy kis ország többet nem kívánhat,
mint egy nagyhoz csatlakozva gyarapodjon.

Csak így teljesülhet mind a kettő vágya.

A nagy legyen a kicsiny ölelő dajkája!

Magyarázat (61)

⁶³ A tao elveit követve megvalósítható két vagy több ország ideális egyesülése. A kis országoknak nincs más választásuk, mint alávetniük magukat a nagynak. De tisztában kell lenniük azzal, hogy a nagy országot mi motiválja az egyesülésre. Ennek

tudatában érhetik el a számukra legelőnyösebb pozíciót. Az egyesülés sikere a nagyon áll vagy bukik. Ha a nagy ország jin szerepet vállal, vagyis a be-, és elfogadás, tolerancia, megengedés elveit követve működik az erőszakos egyesítés, elnyomás, beolvasztás helyett, akkor mindkettő nyer az egység által.

Úgy jellemezhető legjobban ez a kapcsolat, mint a dajka és a gyermek viszonya. Táplálni, nevelni, fejleszteni, engedni a kibontakozást. Ebben az esetben, ha felnőtt a kicsi, akkor is a barátunk marad.

Az olyan egyesülés, ami nem ezen elvek szerint működik, eleve kudarcra van ítélve.

Világosan kell látni, hogy egyetlen ország, nép, csoport sem tud a másik nélkül létezni. Ha valami háború folytán egyetlen ország népe meghódítaná az egész földet, és mindenki mást kipusztítana, hogy csak ő létezzen, bizonyos idő elteltével a saját népén belül újrateremtődnének ugyanazok a konfliktushelyzetek, amelyek most a népek között hatnak. Ennek belátásához elég tudni, hogy a lélek elpusztíthatatlan, csak a test ölhető meg. A megölt lelkek ismét inkarnálódnak a győztes nép családjába és újfent megteremtik ugyanazokat a problémákat.

Mert ez az Ég Törvénye.

A tao a délnyugati pillér az ég alatt...
Kincs a jónak, s a rossznak oltalom.
Szép szavakkal a gonosz is tiszteletet arat,
méltó tettekkel kivívható hivatal s hatalom⁶⁴.
Mikor az Ég Fia elfoglalja trónját,
s három főembert szolgálatába helyez,
aki ismeri az ajándékozás módját,
nem drágakövet vagy négyes fogatot keres⁶⁵.
Legkülönb ajándék az Ég Fiának,
ha a taot nyújtod át vezérfonalának.
Miért a tao az ég alatti legnemesebb kincse?
Mert általa oldódik a bűnösök bilincse⁶⁶.
Így mondták, s való:
aki keresi, megtalálja...
Mivel az örök tao
*a rejtettet megnyilvánulttá formálja*⁶⁷.

Magyarázat (62)

⁶⁴ A tiszteletet, hivatal, hatalmat a tao ismerete nélkül is el lehet érni, de az Ég Fia senki nem lehet a tao ismerete nélkül. Az Ég Fiának lenni annyi, mint az Ég Törvényeit követni.

⁶⁵ A három főember, aki szolgál minket, mikor az Ég Fiaivá válunk a Hatalom, a Tudás és az Erény. Ha ehhez nem kapjuk meg a tao ismeretét, nem álljuk ki a próbatételeket.

⁶⁶ A tao ismerete nélkül nem lehet megérteni a bűn fogalmát. Valójában itt a karmáról van szó. Miért válik valaki bűnössé? Mi a bűn? Aki ezt nem érti, feloldozást sem adhat, akármilyen vallás papja szerepében tetszeleg. A tao ismerője feloldozást adhat, mert ő érti az összefüggéseket.

⁶⁷ A tao nem valami írott törvény, amit valahol meg lehet találni, és tanulmányozással el lehet sajátítani. Csak az találja meg, aki keresi. Hol kell keresni? A szívben lakozó önvaló (Atman) megtalálása által lehet megismerni a Törvényt. Az önvaló kapcsolat az Éghez, s az önmegvalósított szolgálattevő számára feltárul az Ég Törvénye.

(A vers utolsó két sora a szerző magyarázata.)

Aki megvalósítja a cselekvésben a tétlenséget,
s a tevékenység-nélküliségben a tettekézséget⁶⁸,
aki felfedezi az ízeket az íz-nélküliségben,
meglátja a nagyot a kicsiben, a sokat a kevésben,
az a nehéz tettet előkészíti a könnyűvel,
a nagy feladatot a kisebb mértékűvel.
Válasza a gyűlöletre az erény megmutatása,
mert az ég alattiban mindenki a társa.
Minden, ami nehéz, a könnyüből vétetik,
minden, ami komoly a csekélyből születik.

Így a bölcs, sosem akar nagy dolgot elérni,
ezért képes hatalmas tettekhez felérni.
A könnyelmű ígéretből bizalmatlanság fakad,
ki mindent könnyűnek vél, sok nehézséget arat.
Ám a bölcs, ki a nem-cselekvésben áll,
minden tevékenységet nehéznek talál,
ezért életéből gond, baj tovaszál⁶⁹.

Magyarázat (63)

⁶⁸ Ezek a sorok félreérthetetlenül összecsengenek a Bhagavad Gíta soraival: „Aki a cselekvésben tétlenséget és a tétlenségben cselekvést lát, az értelmes az emberek között, s helyzete transzcendentális, noha mindenféle tettet végez.” (Bh. G. 4.18).

A magyarázat: cselekvés közben ne kötődjünk sem a cselekedethez, sem annak tárgyához, sem annak eredményéhez. Így tudjuk elérni, hogy tetteink valóban a taot kövessék.

⁶⁹ A bölcs, ha akadályokkal találkozik, komolyan veszi, nem a külvilágot okolja a nehézségek miatt, hiszen tudja, hogy a külső világ ugyanaz, mint a belső (vö.54). Megkeresi önmagában a nehézség okát, megoldja, ekkor életéből az akadályok eltűnnek.

Ami nyugalomban van, azt könnyű megragadni,
ami formátlan, arról könnyű tervet adni,
ami törekeny, azt könnyű felaprózni,
ami parányi, azt könnyű szerteszórni...

A megvalósítás előtt kell kidolgozni a tervet,
a felfordulás előtt kell megformálni a rendet...
Az ölnyi vastag fatörzs egy apró sarjból eredt,
Az égbenyúló torony kis dombocskából emelt,
a világjáró utazása egyetlen lépéssel indul,
a ragaszkodó veszít, cselekvése kudarcba fordul.

Ezért a bölcs a nem-cselekvésben áll,
így kudarcra sohasem talál.

Ragaszkodás semmihez sem fűzi,
így veszteség semmiben sem éri.
Míg, akit a tevékenysége űzi,
azt a siker közelében a kudarc nem kíméli.

Aki egyformán ügyel a kezdetre s a végre,
nem kell gondoljon a sikertelenségre.
Ezért a bölcs egyetlen vágya a vágytalanság,
legnagyobb vagyona a vagyontalanság.
Csak azt tanulja meg, mi nem tanulható,
csak az után nyúl, ami másnak nem használható.
Segíti, hogy minden természetes állapotban maradjon,
engedi, hogy minden a maga folyásában haladjon⁷⁰.

Magyarázat (64)

⁷⁰ Kezdetre ügyelni azt jelenti, jókor kell elindítani a cselekvést, a végre ügyelni azt jelenti, már a kezdetkor tudnunk kell, mi a cél.

A vágytalanság, annak tudása, hogy mindent megkapunk, amire szükségünk van, amire pedig nincs szükségünk, az csak akadály.

Vagyontalanság azt jelenti, semmi sem a miénk, amink van, csak szolgálatra kaptuk. Ilyen értelemben akár gazdagok is lehetünk papíron, de szegények vagyunk a valóságban, mert tudjuk, hogy javaink fölött nem mi rendelkezünk. Ragaszkodásaink könnyen azt eredményezhetik, hogy mindent elveszítünk.

A világi tudás tanulható, a bölcsesség csak tapasztalás útján szerezhető meg. A tao követése a bölcsesség útja.

Miután a bölcs nem vágyik semmire, nem nyúl világi dolgok után. Megelégszik azzal, amire senki sem tart igényt. Így jut a legnagyobb kincs birtokába, neki az egész világ a birtoka: „Megtaláltam önmagamban a világot!” (54. vers)

A természetes állapot megőrzése nem egyenértékű azzal, hogy Rousseau-t követve forgassuk vissza a történelem kerekét és térjünk vissza ősközösségi társadalomba, hanem a tao megtartását jelenti. A tao olyan, mint az óceán. Örökkévaló, egészében változatlan, de részleteiben folyton változó. Kívülről nézve mozdulatlan, de

benne élve állandóan áramlik. Az áramlásoknak van meghatározott irányuk és céljuk. Nekünk a tao áramlatába kell beleilleszkedni, ez jelenti a tao megtartását, a természetes állapotot.

A régi korok bölcsei, akik a taot birtokolták,
nem törekedtek rá, hogy a népet felvilágosítsák.

Mivel nehéz kormányozni azt, ki sokat tud.
(*Jobb, ha bölcsességhez mindenki magától jut.*)

Így megőrizték őket a tudatlanságban,
(*hogy ne merüljenek el az önös okoskodásban*⁷¹.)

Az ország kormányzása ésszel rabláshoz vezet,
de irányítani szívvel, boldogságot teremt.

(*Ki az eszét használja, ismeretei félrevihetik,
ám kinek tudása nincs, azt szívén át vezetik.*)

A különbséget látni: mérték és példa tudása,
a különbséget érteni: mérték és példa adása⁷².

Aki eszerint él, birtokosa a titokzatos erénynek,
mely része a mélységes, mindent átölelő fénynek.

Erény minden dolog, és annak ellentéte,
így valósulhat meg, a végső összhang elérése⁷³.

Magyarázat (65)

⁷¹ Ez a vers talán a legnehezebben értelmezhető a Tao Te King szövegei között. A dőlt betűvel szedett részek a szerző verses magyarázatait tartalmazzák, mivel a szöveg e nélkül teljesen félreérthető.

⁷² Más fordítások alapján: ismeretek segítségével kormányozni rabláshoz, nem-tudás segítségével

kormányozni boldogsághoz vezet. A fentiekből, ha felületesen szemléljük, úgy tűnhet, mintha Lao-ce a tudatlanságot tekintené példaértékűnek, mivel a tudás ellentéte a tudatlanság, és ezért a vezetőnek tudatlannak kellene lennie ahhoz, hogy jó vezető legyen. Ez azonban ellentétben áll a Tao Te King egész szellemiségével.

A valódi magyarázat a következő: a tudás ellentéte **nem** a tudás! Vagyis kormányozni lehet tudással és **nem** a tudással. De mi lehet az, ami **nem** a tudás? Az **érzés**, vagyis szívvel kell kormányozni. Akinek tudása van, nem feltétlenül vannak érzései, ezért kormányzása egy ésszerűségi elveken alapuló szenvtelen spártai társadalmat eredményez, amiben kizárólag a racionalitás mindenek az alapja. (Emlékezzünk rá, hogy Spártában a nyomorékokat, az öregeket és betegeket ledobták a szikláról!) Ebben a társadalomban nem lehet boldog az ember, ha nem felel meg a vezető által megszabott racionális elveknek.

Akit azonban a legtisztább érzései vezetnek, az megkapja a szükséges tudást a szívében lakó önvalón keresztül. Aki ezt érti, annak véleménye mértéket adó.

⁷³ Hogyan lehet az erény a dolgokkal ellentétes? Mikor pont az erénynek kellene összehangoló tényezőnek lennie?

Világosan kell látni, hogy a végső összhangot akkor érjük el, ha mindent és mindenek az

ellentétét egységben tudunk szemlélni. Mitől függ, az ég alattiban, hogy valami erény vagy nem erény? Csak a mi megítélésünktől. Ilyen értelemben az erény nem abszolút. Még akkor sem, ha valaki személyes Istenben hisz. Az isteni síkon nincsenek ellentétpárok, tehát minden erény, de mindennek az ellentéte is az.

Akkor mégis mikor cselekszünk helyesen? Ha a végső összhangot elértük és a tao vezet bennünket. Addig cselekedeteink lehetnek jók, törvényesek, lelkiismeretesek stb., de nem abszolútak.

(66)

A folyam s a tenger száz völgy királya...
Király, mert legalul található.
Ezer patak s folyó hallgat reája,
mert ő a legméltóbb alattvaló...

Épp így a bölcs, akkor áll fölötté a népnek,
ha beszédben példája az egyszerűségnek.
Ha a nép előtt akar haladni,
saját érdekét kell hátra hagyni...
Így éri el, hogy felsőbbsege nem terhelő,
és elsősege által senki sem lesz szenvedő⁷⁴.

Ekkor irányítását a nép örömmel fogadja,
az ég alattiban nincs, ki lázadna ellene,
ki versengeni akar vele, feladja,
mert harcra nem készíti jelleme.

Magyarázat (66)

⁷⁴ Ha egy vezető nagyon kimagaslik, mint egy nagy fa, akkor árnyékában senki sem tud megnőni, ezzel akadályozza a többiek fejlődését. Ezért a vezetőnek meg kell őriznie a természetes állapotot (taot).

Az ég alattiban mindenki úgy véli:
 (-aki a létezést mozgató taot nem érti-)
 az élet egy hatalmas játék kuszasága,
 s mozgatója a véletlenek ostobasága.
 Ám a tao csak a felszín látva oktan,
 mivel oly hatalmas, hogy beláthatatlan.
 Ami a normálistól el nem térül,
 annak kicsinysége kiderül végül.

Három kincsem ragaszkodva őrzöm:
 magamat mások elé helyezni mellőzöm,
 másik kincsem neve a kegyesség,
 utolsó pedig a mértékletesség.
 Aki kegyes, bátorságra, csak az képes,
 aki mérsékelt, hatalommal csak az ékes.
 Aki az ég alattiban alázatot mutat,
 jó vezetőként csak az találhat utat.
 Az emberek ma bátrak szeretnének lenni,
 de a kegyességet félnek megismerni;
 nem átallnak hatalomra vágyni,
 de önmérséklet híján nem tudnak megállni;
 úgy akarnak másokat vezetni,
 hogy magukat nem tudják háttérbe helyezni.

Így mindnyájukra pusztulás vár.
Ha egy ország háborúban áll,
győzelmet csak kegyesség révén talál.
Ha védekezve a kegyesség lesz fegyvere,
rendíthetetlennek látja ellenfele.
Akit az ég meg akar menteni,
azt a kegyesség által megvédelmezi.

André Kurta: Új világ születik

**„Ám a tao csak a felszínt látva oktalan,
mivel oly hatalmas, hogy beláthatatlan.”**

Az igazán jó tiszt harcba nem törekszik...
Az igazán jó harcos harag nélkül cselekszik...
Aki igazán tud győzni, harc nélkül teszi,
az igazi vezető, magát háttérbe helyezi.
Ez a harc-nélküliség törvénye,
erő, az emberek irányításának erénye...
Ez a végső szembesülés:
az örök éggel való egyesülés⁷⁵.

Magyarázat (68)

⁷⁵ A mai korban oly sokan szeretnék elérni a megvilágosodást. Mindenki más és más úton járva próbálkozik ezzel a megtapasztalással. Az utak különböző definíciókat adnak erre a megélésre, amelyek többé-kevésbé eltérnek egymástól. Ráadásul minden tanító a saját elgondolását tekinti helyesnek és végsőnek. Íme, egy újabb definíció, amely talán minden út közös lényegét fejezi ki:

A megvilágosodás az az **állapot**, amikor minden körülmények között eltűnik a külső és belső harc. Ekkor ugyanis a lélek elérte az önmagával való egységet, miáltal szemléletében nincsenek jelen kettősségek.

Sokan talán felkiáltanak:

- Akkor én megvilágosodott vagyok, hiszen én már rég nem harcolok!

Ilyenkor szoktam megkérdezni:

- És beteg sem vagy?

- De, az igen.

- Akkor, harcolsz.

A hadművészetben az a mondás járja:
 „Ha otthon maradni nem merek,
 inkább vendégségbe megyek⁷⁶.”
 Mikor a csatatéren két fél egymást várja:
 „Ha ujjnyit sem merek előre nyomulni,
 okosabb egy lépést visszavonulni⁷⁷.”
 Ezt úgy hívják, hogy előrehaladás,
 ezzel együtt nyugalomban maradás;
 ruhaujj feltűrés a meztelen karon,
 mely mögött nincs magamutogató akarom;
 szembenállás nélküli szembesítés;
 fegyver nélküli megsemmisítés⁷⁸.
 A harcban a legnagyobb szerencsétlenség,
 ha nem kap tiszteletet az ellenség.
 Az ellenség megbecsülése nyereség,
 a tao követéséből fakadó erény.
 Két hadsereg közül győzelmet az arat,
 amelyik vonakodva üzent hadat.

Magyarázat (69)

⁷⁶ A félelem legjobb ellenszere a támadás. Ugye ez nemcsak a harcművészetben igaz? Tudjuk most már, aki támad, valójában fél.

⁷⁷ Aki nem tud támadással előrejutni, inkább vonuljon vissza. Ez azért jó taktika, mert, így az

ellenfelet automatikusan támadóvá tesszük, hiszen utánunk fog nyomulni. Ez számára előnytelen pozíció. Ekkor lehet visszaverni, hiszen mi ilyenkor nem támadunk, csak védekezünk!

⁷⁸ A harcban, bármilyen szintéren, alkalmazható a nem-cselekvés, ami azonban nem jelent tétlenséget. Ha valaki támad, egy lépést lépj hátra, ha tovább támad, egy lépést lépj előre. Ezt ismételd. Ez az ellenfél kifárasztásának taktikája. Egy idő után észreveszi, hogy ugyanott áll, és csak az idejét pazarolja. Ekkor ott fog hagyni és más partnert keres.

(70)

Szavaimat megérteni édes,
megvalósítani, maga az élet.
Az ég alattiban mégsem érti senki,
a megvalósítást nem tudják követni.
Szavaimnak őse a csend,
tetteimnek ura a rend.
Ezért nem értenek az emberek,
ezért nem ismernek engemet.
Amit kevesen értenek,
gyakran az a legértékesebb.
A bölcs nem ruházatán hordja az értéket,
szívében a drágakő szabja a mértéket⁷⁹.

Magyarázat (70)

⁷⁹ A tao megvalósítása egyet jelent az önmegvalósítással. Ez minden ember életének lényege. Lao-ce szavai az Őscsendből fakadnak. Az emberek mégsem követik Lao-ce útmutatásait, nem értik őt, és ennek oka, az Őscsend megtapasztalásának hiánya. Amíg valaki nem tudja lecsendesíteni az elméjét, addig saját kusza gondolatai - amelyek a külvilágból és saját tudat-alattijából egyaránt fakadnak - fogják irányítani a cselekedeteit. A valódi érték a szívünkben rejlő, Istentől eredő önvaló, vagy Atman, ami drágakő formájában láthatóvá válik az önmegvalósítottak számára.

A tudást nem-tudásnak tartani: a legmagasabb fok.
a tudatlanságot tudásnak vélni: betegséget okoz.

A betegség felismerése által elérhető a tudás,
ezzel együtt a betegségből való kigyógyulás.

A bölcs látja a betegségben a tudatlanságot,
ennek megértése eredményezi a szabadságot.

A szabadulás: élet betegség nélkül,
ezért a bölcs sosem hív betegséget segítségül⁸⁰.

Magyarázat (71)

⁸⁰ Aki valóban tud, azt is tudja, hogy tudása parányi. Ha e helyett a tudó képében tetszeleg, máris távol került az Egységtől.

A betegségek oka a tudatlanság. De itt nem az élettani, vagy mikrobiológiai ismeretek hiányáról van szó. A tudatlanság eltávolodás a taotól. Ha valaki a betegsége okát elemzi, azt a kérdést kell feltennie, miben nem tudtam megfelelni a taonak? Mivel nem vagyok Egységben? Ha választ talált erre a kérdésre, és a tao szerint jár el, akkor betegsége megszűnik. Ezért a megvilágosodás betegségek nélküli élet. Ilyen értelemben a birkáit legeltető pásztor a Hargitán sokkal közelebb állhat a megvilágosodáshoz, mint a budapesti jógamester.

Másik oldalról, a betegségeknek az a szerepe az életünkben, hogy felhívják a figyelmünket arra,

hogy nem az Ég Törvényét követjük. Ezért a betegségek soha nem szüntethetők meg, bármilyen előrehaladást is tesz az orvostudomány a jövőben. A betegségek nem gyógyíthatók semmilyen gyógyszerrel vagy műtéti beavatkozással, legfeljebb a tünetek enyhíthetők, vagy az életkilátások javíthatók. A betegségek megszüntetésének egyetlen módja a tao követése.

Akkor szükség van-e egyáltalán gyógyszerekre és orvosokra? Igen. Mert amíg egyetlen ember akad, aki orvosért kiált, Isten helyett, addig szerepük nem nélkülözhető.

(72)

Az a valódi hatalom, amitől senki sem fél.
Ne korlátozd népedet abban, amiből él,
ne nyomorgasd bezárva szűk lakóhelyen,
akkor néped nem lesz számodra veszedelem.

A bölcs ember tudása: önismeret,
mely a képmutatást nem tűri meg;
a bölcs szeretete önmagára is kiterjed,
mégsem kér magának előkelő helyet.
Elfogadja, ami őt illeti,
de elutasítja, ami megterheli.

(73)

Aki úgy bátor, hogy merész,
bármikor ölni kész.
Aki úgy bátor, hogy félénk,
életet nyújt félénk.
E kétféle bátorság,
hol hasznot okoz, hol kárt.
Az ég gyűlöli azt, amelyik káros,
de ennek oka homályos,
még a bölcsnek sem világos⁸¹.

A tao mindig győz, pedig sohasem harcol,
nem szól egy szót sem, mégis igazat válaszol,
nem hív senkit, mindenki magától jön el,
ő irányít, noha csend a hangja távol s közel.
Az ég hálója az ég alattit befedi,
de bármekkorák is a háló szemei,
a földhöz tartozót át nem engedi.

Magyarázat (73)

⁸¹ Kétféle bátorság van. Az egyik az élettől fél, és megveti a halált. Az ilyen emberekből lesznek a nagy harcosok, ők békeidőben nem találják a helyüket és bármikor ölni készek, mert hidegen hagyja őket a halál (a sajátjuk is).

A másik bátorság a haláltól fél, és mindenre készen áll az életért. Az ilyen emberek bármilyen

körülményeket vállalnak az életben maradásért, és bármilyen körülmények között vállalják, hogy életet adjanak.

Más fordítások szerint az egyik hasznot hajt, a másik kárt okoz. Igen ám, de melyik okoz kárt, és melyik hajt hasznot?

A magyarázat: mindkettő hajthat hasznot és okozhat kárt. A háború hasznot hajt, ha rendet teremt, a népszaporulat kárt okoz, ha éhínség jár a nyomában. Az ég pedig azt veti el, ha az emberek nem az ég tervei szerint cselekszenek. Ezt úgy kell érteni, hogy az ég haragja zúdul azokra az emberekre, akik nem a számukra előírt módon cselekszenek. Ez a harag megnyilvánulhat betegségben, járványokban, természeti csapásokban. Pl., ahol túl nagy a népszaporulat, ott kitör egy járvány, vagy földrengés lesz. De hasonló történt a nagy hadvezérekkel is, ha egy bizonyos határon túl folytatták a harcot, rájuk zúdult az ég haragja, járvány vagy fagyhalál tizedelte meg hadseregüket. Hogy miért van ez így, még a bölcs sem érti - mondja Lao-ce.

Nem érdemes tehát szembeszállni a taoval, mert ez abszolút törvény, legyőzhetetlen, igaz, áthághatatlan, nem lehet alóla mentesülni.

(74)

Ha a nép nem fél a haláltól,
mi értelme halállal fenyegetni?
Ha az emberek félnek a haláltól,
ki merészezi őket halállal büntetni?
A halál irányítója örök.
Az Égi Törvény. S nem földi körök.
Aki a taot elvetve öldököl,
az Ég Törvényével pöröl,
olyan mint, ki az ácsmester helyett farag...
A végén az ujja bánja majd!

(75)

A nép azért éhezik,
mert sanyargatják az adók!
Csak ezért éhezik.

A népet azért nehéz kormányozni,
mert sokat „dolgoznak” a törvényhozók!
Csak ezért nehéz kormányozni.

A nép azért veszi semmibe a halált,
mert vezetői az élet habzsolásában mohók!
Csak ezért veszi semmibe a halált.

Kinek pedig élet s halál egyre megy,
úgy tekinti az életet, mint tanulnivalót,
bölcs az, s bizony mondom, égbe megy⁸².

Magyarázat (75)

⁸² Az utolsó három sor egy olyan koan (paradoxon), amit úgy éreztem fel kell oldani: a bölcs, aki igazán becsüli életét, semmit sem tesz az életéért.

A magyarázat: miért bölcs az, aki semmit sem tesz az életéért? Mert tudja, hogy az élet átmeneti állapot. Számára mindegy melyik síkon tartózkodik, mert bárhol legyen megtalálható, mindig az ég törvényének megtanulásával foglalja le magát. Ha pedig az ittenit már ismeri, akkor mi értelme volna köztünk élnie?

(76)

Az ember anyagi teste,
születésekor puha és gyenge,
majd halála után erős és kemény.
Bárhová nézel ez a törvény.
Tekintsd a füvet és fát,
születésekor hajlékony és lágy,
halála után merev és száraz.
Ez, mi életet haláltól elválaszt.
A kemény és erős a halál jele,
a lágy és gyenge az élet lényege.
Ezért, ha erős a fegyver kilövik,
ha merev a fatörzs eltörik.

André Kurta: Fű, fa...

**„Tekintsd a fűvet és fát,
születésekor hajlékony és lágy,
halála után merev és száraz.
Ez, mi életet haláltól elválaszt.”**

Az ég törvénye egy mérleghez hasonlítható:
ha egyik karja lenn, a másik fenn található.
Ám az égi törvény elvezet a kiegyenlítéshez,
így a sokból elvesz és tesz a kevéshez⁸³.

Általa veszít a gazdag a feleslegéből,
s szabadul a szegény a nincstelenségtől.

De az emberek törvénye ezzel ellentétesen hat,
a szegénytől követel, s a gazdagnak ad.
Így a kiegyenlítődés megvalósulása kétes,
mert ki gazdag, lemondásra nem képes.
Ki tudja önként felajánlani feleslegét?
Aki magától követi az ég örök törvényét.

Így a bölcs a befolyásolásban kemény,
de arra nem támaszkodik;
művének beteljesítésében serény,
de hozzá nem ragaszkodik;
Kiválósága ellenére szerény,
s önmutogatásra nem vágyakozik⁸⁴.

Magyarázat (77)

⁸³ A 73. versben már burkoltan megjelent a karma törvény leírása. Ebben a versben Lao-ce egyértelműbben fogalmaz, az ég törvényét egy íjhoz hasonlítja. Mivel korunkban az íj nem mindennapos eszköz, a hasonlatot mérlegre változtattam, de a párhuzam megmaradt. Lao-ce a kiegyenlítődés törvényeként fogalmazza meg a karma törvényt.

Az ég törvénye pontosan ügyel a kiegyenlítődésre, bármilyenek legyenek az emberi törvények, ezeket felülírja. Aki bölcs önként követi az ég törvényét, nem száll vele szembe, mert tudja, hogy legyőzhetetlen.

⁸⁴ A bölcs befolyásol, de sohasem öncélúan. Befolyását azért veti latba, hogy az ég törvényét megvalósulni segítse az emberek között. Alkot, de nem az eredményért teszi, hanem kötelességből, mert ez a szolgálata. Szerénysége valódi, mert tudja, hogy ismeretei milyen parányiak és azokat is kölcsön kapta, ezért nem tetszeleg a tudó képében.

(78)

Semmi sem lágyabb a víznél,
a víz mégis legyőzi a keménységet.
Semmi sem gyengébb a víznél,
a víz mégis meghódítja az erősséget.
Versenyre nem kelhet véle semmiféle bajnok,
megváltoztatni nem képes semmilyen akarnok.
A gyengédség az erőt nemessé csiszolja,
a lágyság a szilárdat rugalmassá gyúrja,
Ennek megvalósítását nincs, ki birtokolja,
az ég alattiban ezt mindenki tanulja⁸⁵.

Ezért a bölcs így vélekedik,
(*mikor az ég alattiról elmélkedik*)
„Aki az ország anyagi terhét hordja,
azt a föld, s a természet urának mondja,
aki az ország minden gyötrelmét fogadja,
annak az ég alatti a királyságot adja⁸⁶.”

Akkor igaz a szó,
ha ellentéte is való⁸⁷.

Magyarázat (78)

⁸⁵ A víz alapvetően jin tulajdonságokat hordoz, s mint ilyen legyőzhetetlen. A jin rendelkezik a gyengédség és a lágyság képességével. A jang erő, csupán nyers vadság, ha nincs egyensúlyban a jin gyengédséggel, a jang szilárdság pedig törékeny, ha nem egészíti ki a jin lágyság. Ennek a tökéletességnek senki sincs birtokában (a taon kívül), ezt tanuljuk.

⁸⁶ Az ország gazdasági vezetője, csak az lehet, aki elvállalja, hogy enni ad a népnek. Ekkor a természet működtetéséért felelős erők (istenek, természetszellemek) uruknak fogják tekinteni és szolgálják. Aki pedig minden területen felelősséget vállal a népéért az lehet a király. Világos tehát, hogy a vezetők kiválasztásának nem valami örökösödési jog, vagy hatalmi pozíció alapján kell történnie, hanem annak alapján, ki képes gondoskodni az alattvalókról.

⁸⁷ Az utolsó két sor egy hatalmas nagy koan. A legmélyebb és legnagyobb igazságoknak mindig több oldaluk van. Az emberek azért magyarázzák őket többféleképpen, mert mindenki csak egy-egy aspektusát látja az igazságnak. Így azonban csak részigazság jelleget ölt az eredeti gondolat. A dialektika - már az ókorban megjelenő - alapelve

szerint a tézis és antitézis harcából születik meg a szintézis.

Ez a jang felfogás, amit én úgy módosítanék jinre, hogy a tézis és az antitézis *befogadásából* születik meg a szintézis. Aki képes befogadni mind a tézist, mind az antitézist, az lesz képes a szintézisre, az látja meg a részigazságok fölött álló magasabb igazságot. Ez a Teljesség felé vezető út.

(79)

Ha a nagy elégedetlenséget orvosolják,
okot adnak az újabb elégedetlenségre...
Az emberek mindig a másikat okolják,
s ennek az ég alattiban sosem lesz vége!
Ezt nem a jó megoldások közé sorolják⁸⁸...

A bölcs bal kezében jótéteményeinek sora,
de társait igényeivel nem terheli soha.
Az erény birtoklása szolgálatot tenni,
az erény hiánya adókat kivetni.
Az ég törvénye nincs tekintettel rokonra,
mindig a jó emberre van gondja.

Magyarázat (79)

⁸⁸ Amikor nem a taoval vezetik a társadalmat, azt mai kifejezéssel úgy hívják, hogy „tűzoltó politika”. Ahol a legnagyobb az elégedetlenség, ott adnak engedményt vagy juttatást. Ez természetesen máshol szül elégedetlenséget, amit ismét orvosolni kell, hogy a társadalom működőképességét fenntartsák. Ez a (jogos vagy jogtalan) követelések végeláthatatlan sorát eredményezi, aminek következtében a társadalom minden tagja elégedetlen marad.

Ez nem jó megoldás – mondja Lao-ce. A versben megadja a helyes megoldást is!

A megoldás tehát adott, de láthatóan már Lao-ce idejében sem tudták követni a vezetőket. A tao szerint működő társadalomban az önmegvalósított bölcsek a tanácsadók, a vezetők pedig szolgálatnak tekintik a működésüket. Így megvalósítható a rend, béke és harmónia.

Inkább legyen kicsiny az ország, s kevés a népe,
tulajdonuk százféle szerszám, ne nyúljanak érte,
inkább két halált haljon a nép, maradva otthon,
s bár hajót, kocsit, páncélt, fegyvert birtokoljon,
senki ne használja őket, ne hallja meg a kihívást,
inkább csomókat kötözzenek, feledve az írást,
de találják szépnek ruhájukat, édesnek ételüket,
lakjanak békében, szokásaikban leljék örömuiket,
ne vágyjanak arra, hogy otthonukat elhagyják,
amikor mások életét messzi földön meghallják,
s mint ki kakas és kutya szavában boldogságot talált,
érjenek meg békés öregkort és nyugodalmas halált.

(81)

Nem szép a megbízható szó,
s a szép szó, nem megbízható.
A jóhoz a vita nem méltó,
s a vitázó nem lehet jó.
A tudó nem tudóskodó,
s a tudóskodó nem tudó.

**A bölcsnek nem kell tenni-venni,
csak az emberekért lenni,
mindent az embereknek adni,
s a többi az égre hagyni.**

Az égi törvény élesít,
de vágni nem segít.
A bölcs a cselekvésben áll,
de harcba sosem száll.

A szerzőről (2004)

Rhasoda May élete első szakaszában mind a természet- és társadalomtudományok, mind a művészetek területén széleskörű ismeretekre tett szert. Érdeklődése azonban rövidesen elfordult az anyagi világ tanulmányozásától és megismerésétől. Először parajelenségekkel foglalkozott, majd felismerve, hogy ez még mindig „anyag” egyre inkább a szellemi és spirituális témák felé fordult.

38 éves korában kiderült róla, hogy rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenved. Az első műtét sikertelensége után, az orvosok további műtétjeit és kezeléseit már nem vállalta. Felkeresett több híres természetgyógyászt, akik felvilágosították betegségé spirituális hátteréről, de más segítséget nyújtani nem tudtak. Nem lévén hívó ember először fordult Istenhez. Felajánlotta magát szolgálatra, és vezetést kért.

A vezetés egy szellemi guru formájában érkezett, aki jógára kezdte tanítani. Néhány hónap elteltével a guru, teljes önátadást kért, amit ő nem akart megtenni. Ezért bizonytságot kért Istentől, hogy valóban ez az a vezetés, amit követnie kell.

A bizonyágtétel időpontjában rajta kívül 15 hónapos kisfia tartózkodott odahaza. A házra egy aranyszínű fényharang ereszkedett le, leírhatatlan béke, harmónia és csend borult le rájuk. Minden külső zaj eltűnt, mintha hangszigetelték volna a lakást. A kisfiú teljes transzba került, és eszméletlenül a földre zuhant. Ebben az állapotban maradt, míg a szerző „beszélgetett” a „jelenséggel”.

A bizonyágtétel után kb. két hétig a részleges memória kiesés tüneteit észlelte; a tárgyak, fogalmak gondolati képe megjelent ugyan az agyban, de a szóképek eltűnt, törlődött. A memóriazavar a gyermekén is megfigyelhető volt, szerencsére mindkettőjüknél átmenetinek bizonyult.

Ezek után már követte a szellemi guru útmutatásait, aki még rövid ideig mellette maradt. Néhány év múlva egy meditációban spontán elindult a kundalini energia. Több órás önkívületi állapot után magához tért, testén tenyérynél vörös foltok, belülről kifelé terjedő égési sebek, melyek egy hónapon túl gyógyultak. Ezt követően kezdett el foglalkozni a kundalini szabályozásával és tüneteinek gyógyításával. Közben élő mestereket is talált, mind a buddhizmus, hinduizmus, mind a kereszténység területéről. Mesterei segítségével sikeresen és folyamatosan „túlélte” a kundalini mellékhatásokat.

Egy versében így vallott a buddhizmus útján szerzett spirituális élményeiről:

***„Puha üresség mélye ölbe vesz,
elrejt lágy csendet, semmi nesz...
Üresség gyémánt kemény üregét
a csend kongása törte szét...”***

Egy másik verse a hinduizmus útján szerzett megtapasztalásairól árulkodik:

***„A hetedik, zöld szigetről jöttem,
hol a partokat sós tenger mossa.
Hétágú fák nőttek fel köröttem,
hűs illatuk beszáll asramomba.***

***Sás kunyhóm a hegy aljában áll,
mely aranylón magasodik az égbe.
Pazar lakóhely ott azoknak jár,
kiket az Úr kegye emelt az éltre.***

***Magányos remetelakomban várva,
háncsszőnyegem a földre terítem,
az Úrnak szolgálatom ajánlva,
tudatom benne végleg elmerítem.”***

Egy alkalommal álmában kapukon kellett keresztül haladnia. Minden kapun egy képet látott. Amint belépett a képbe, az megelevenedett, és az események középpontjában találta magát. Amikor felismerte a szituáció lényegét, eltűnt a kép, majd megjelent a következő kapu. Így haladt előre. A hetedik kapunál Jézust látta a kereszten. Belépett a képbe. Jézus szólt a keresztről: „Nincs Isten!”, „Nem, te nem lehetsz Jézus! Jézus nem mondana ilyet. Te a sátán vagy!” Ebben a pillanatban Jézus eltűnt, helyette a sátán jelent meg. Egy szakadék szélén álltak mindketten. A sátán gyönyörű férfi, fényes fekete ruhában. Hatalmat, erőt és végtelen intelligenciát sugárzott. Minden a birtokában van, amire vágyik az ember, és mindent képes megadni, de teljesen hiányzik belőle a SZERETET. A sátán szólt: „Nézd, ott a túloldalon van Isten országa, ahová annyira vágysz. Ha van hited, át tudsz ugrani.” Szavai gúnyos kacagásba fulladtak. Ő csak állt, reszketve, mert nem tudta a választ. Ha ugrik, engedelmeskedett a sátánnak, aki, ki tudja igazat mond-e? Ha nem ugrik, elismeri, hogy nincs hite... Változott a kép.

Aranyló fény vette körül, nem látott senkit, de tudta Isten előtt áll. Hang: „Mit kívánsz?” Először a tudás jutott eszébe, de mielőtt kimondta volna, meggondolta magát: „Nem, mégsem a tudás a legfontosabb! A visszatérést kérem.” Ekkor ébredt fel. Tudta, hogy nem vívta meg a végső csatát, de azt is, hogy megkapja, amit kért.

2003. január 4-én egy spontán kundalini roham következtében halálküszöbre került. Az energia ellenőrizetlenül tört előre és szétszakította központi idegvezetékét, ennek következtében bénulási tünetek léptek fel, amelyek a gerinc mentén felfelé haladtak. Tudta, ha a vezeték kinyílása eléri a nyúltagyat, légzésbénulás következtében beáll a halál. Tudatosan készült a kiszállásra, anélkül, hogy a legcsekélyebb esélye lenne a megvilágosodásra. A szétnyílt idegvezetékéből kiáradó energia nem koncentrálnak be annyira, hogy elérje a koronacsakrát. A halálküszöbön Istenre koncentrált. Ekkor Isten lábát látta megjelenni a feje fölött egy éppen nyíló lótuszbimbóban. Pár óra múlva magához tért. Felismerte a választ az előző, álombeli szituációra. Amit Jézus mondott a sátánnak: „Szolgáld a te uradat, Istenedet” azt kell neki is mondania saját kundalini erejének. Néhány óra múlva felkelt, és mintha mi sem történt volna, folytatta megszokott tevékenységét.

„A betegség álom, a felébredéskor kezdődik az élet!”

***„A magányt azóta nem ismerem,
mióta Isten az egyetlenem.”***

(idézetek a szerzőtől)

A festőről

Kurta András (André) festő-grafikus Gyulán született 1968-ban. Így ír hitvallásáról:

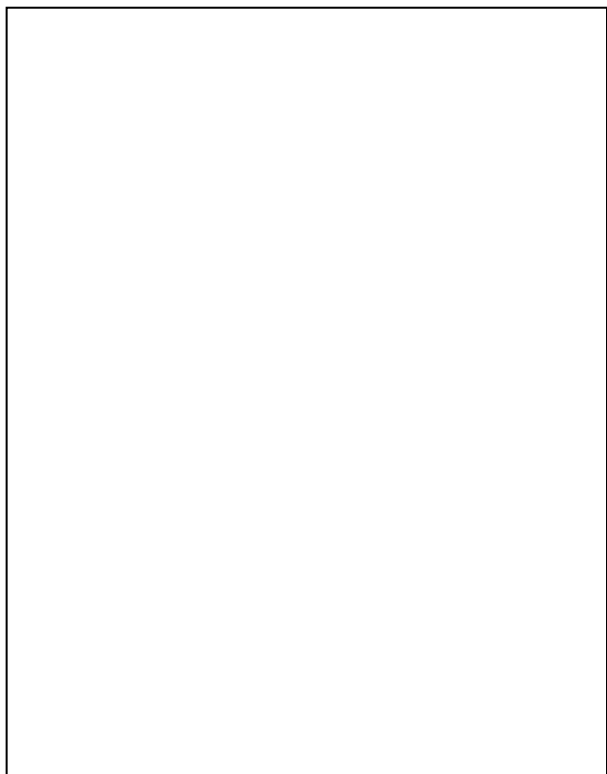
„Valahol mélyen számomra mindenki festő. Szerintem minden apró rezdülésünk, lélegzetvételünk egy-egy ecsetvonás életünknek lelkünkre feszített végtelen vásznán.

Ma még sokan nem hajlandóak tudomást venni saját alkotásukról, s így kevésbé lüktető és színes életben léteznek.

Hiszem, hogy aktív és passzív, látható és nem látható létezésemmel egyaránt elősegítem azt a folyamatot, amelyben sokunk lélekvásznán új, örömtelibb színek jelenhetnek meg. Ezáltal is egy szeretetteljesebb, szabadabb életben – a korlátok megértése által egyre korlátlanabbá válva – tapasztalhatjuk meg mindazt azt, ami van.

Üdvözlettel minden „festő”-nek:”

André

André Kurta: Minden és semmi

Kurta André: Jelenlét

(A címlap a fenti festmény alapján készült)

A szerzőről (2023)

Varga Margit (avatott nevén: Rhasoda May) 1957. július 22-én született Gyöngyösön. Az UKTM alapítója, az UKTE vezető jogamestere és tanítója. Beavatása van számos spirituális gyógyító technikába. Járatos a buddhizmus, hinduizmus, taoizmus, kereszténység vallási-filozófiai rendszereiben. Ismeri továbbá a modern pszichológiai irányzatokat és alternatív gyógyítási módszereket. Természetgyógyászként indult, de később belső útja már más irányba vezette.

Természettudományos végzettsége: gyógyszerész és matematikus, gyógyszerész egyetemi doktor, valamint a kémiai tudomány kandidátusa.

A Fény Gyermekei Magyar Esszénus Egyház alapító tagja, majd avatott papja volt. Később belső útját követve elhagyta az Egyházat. Négy évig volt személyes tanítvány a Dharam Vir Mangla által alapított God- & Selfrealization Foundation (India, Delhi) szervezetben, amelynek a guruja a világhírű jógai Paramahansa Yogananda. A Yogoda satsang nemzetközi mestere által beavatást kapott a kriya jógába is. Jelenlegi guruja és lelki tanítómestere Sri Yukteswar Giri.

Ezen a köteten kívül még számos könyvet írt és jelentetett meg.

További információk:

www.uktm.org

<https://www.facebook.com/Univerzális-Krisztustudatosság-Mozgalom-343736558987837>

Az UKTE további kiadványai

Rhasoda Varga Margit: 22 Atlantiszi beavatási út I-II rész (Versek) Zene: S. Jancsó Miklós.

Lao-ce: Tao Te King - (Rhasoda Varga Margit: fordításában)

Rhasoda Varga Margit: **Dimenziókapu**

Rhasoda Varga Margit: **Az élet megélésének művészete I.**

Rhasoda Varga Margit: **Az élet megélésének művészete II.**

Rhasoda Varga Margit: **Az élet megélésének művészete III.**

Rhasoda Varga Margit: **Az ég a Földdel összeér**

Rhasoda Varga Margit: **Jézus életének és spirituális küldetésének értelmezése**

Rhasoda Varga Margit: **Világok találkozása**

Rhasoda Varga Margit: **Illúziók nélkül**

Rhasoda Varga Margit: **A belső út könyve I-II.**

A Tao Te King
az egyetemes emberi kultúra
egyik gyöngyszeme.
Filozófiai mondanivalója
az ember
Kozmikus Harmóniába
való visszatérése.

E mű - a szerző újszerű feldolgozásában -
napjaink káoszában
pihentető oázist jelenthet az olvasónak.

Wollák Zoltán

„A bölcsnek nem kell tenni-venni,
csak az emberekért lenni,
mindent az embereknek adni,
s a többit az égre hagyni.”

(Tao Te King)